

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . K 26.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70
== Sobotna izdaja: ==
za celo leto . . . " 9.—
za Nemčijo celoletno . . . " 7.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Ilustrati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Paročno označilo, zalivalo, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 2) vin.
== Poslano: ==
enostolpna pettivrsta po 40 vin.
Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrsko 26.511,
bosn.-herc. št. 7593. — Upraviškega telefona št. 188.

Načrti za bodočnost.

Vse ugiba, kakšne posledice bo imela ta vojna. Vsak po svojem stališču si želi, da bi bilo drugače in zanj boljše v raznih ozirih. Zadnje čase je v Nemčiji in pri avstrijskih nemških krogih veliko razpravljanja o bodoči tesnejši zvezi med obema državama. Znano je, da pri nas posebno predsednik poslaniške zbornice Sylvester zagovarja tesnejšo zvezo z Nemčijo, kjer to poudarja njegov tovariš parlamentarni predsednik Kaempf. Cela vrsta brošur pod naslovom »Med vojno in mirom« pripravlja to namero, pri nas posebno dunajski profesor in znani narodni gospodar Phillipovich nastopa za gospodarsko in carinsko zvezo z Nemčijo.

Svojčas se je Avstrija veliko trudila, da bi ji Pruska dovolila vstop v carinsko zvezo. Kanceler Bismarck je to zabilil iz političnih razlogov; po nesrečni vojni leta 1866. je pa sklenil politično zvezo z Avstrijo, ki je bila Nemčiji močna zaslomba proti Rusom. Politično in orožno bratstvo naj se po vojski sedaj še bolj razširi in utrdi. V sledečem nekaj glasov:

Glasiło nemškega katoliškega centra píše v članku: »Svetovno gospodarstvo po vojni«. Sedanja svetovna vojna je zelo poostрила narodna nasprotja in zato bo ta poostritev po miru občutno vplivala tudi na gospodarske razmere narodov. Pokazala se bo najiz okvira splošnega svetovnega gospodarsko zaokrožili in pred drugimi zapri taki narodi, ki se morejo brez ozira na svetovno gospodarstvo postaviti na lastne noge. Narodi bi tako izstopili iz okvira splošnega svetovnega gospodarstva.

Ze sedaj se lahko opazi gotove, velike gospodarske površine, ki hočejo ustvariti sklenjeno, ločeno narodno gospodarstvo, da se osvobodijo svetovnega gospodarstva in koristi produkcije in konsumpcije pridržijo svojim državljanom. Najbolj ostro je izražena ta tendenca pri Rusiji in Severni Ameriki. Rusija se skuša vedno bolj zapreti in obenem svoje gospodarsko ozemlje razširiti najprej v Aziji in na Balkanu. Zedinjene države ameriške kažejo isto smer. Opozarjamo na sicer dosedaj brezuspešen poskus stopiti v ožjo trgovsko zvezo s Kanado in pa sedanje precej posrečeno stremljenje

Meksiko in Srednjo Ameriko do pamskega kanala gospodarsko spraviti v svojo službo. V južni Ameriki zasleduje enake tendence Argentiniija, Japonska pa hoče monopolizirati cel Vzhod.

Za Nemčijo bo najvažnejši razvoj tretjega gospodarskega sistema, to je angleškega imperializma. Dosedaj so bile Angleška in njene kolonije odprte nemški trgovini. Po vojski pa zna ožjiveti Chamberlainova misel o ožji zvezi Angleške in njenih kolonij, da se popolnoma ali vsaj deloma stre nemška konkurenca. Pa tudi naj bo izid vojske tak ali tak, računati je treba, da bo Angleška do konca svojega obstanka skušala Nemčijo kolikor le mogoče izriniti iz svetovne trgovine.

V teh okoliščinah je že dana Nemčiji politika, da tudi ona od svoje strani ustvari večje gospodarsko ozemlje, ki bo v prvi vrsti služilo njenim življenjskim interesom. — Govorilo se je že, da bi prvi korak za to stvar morala biti čimdalekosežnejša carinska zveza z Avstro-Ogrsko. Če se ta uresniči, bi v doglednem času morda ne bilo ravno nemogoče, da se jo razširi tudi na Italijo.

Protiv sovražnim namenom, ki hočejo gospodarsko za vedno uničiti Nemčijo in Avstrijo, imati ti dve samo eno sredstvo: Carinsko združitev, da sta na eni strani kar najbolj neodvisni od inozemstva in da moreta na drugi strani tem bolj krepko nastopati. — Nemčija se mora enkrat osvoboditi od uvoza tujih živil, predvsem žita. To se da doseči s spopolnitvijo lastnega poljedelstva, hitrejša, gotovejša in krepkejša pa s carinsko-politično zvezo z Avstrijo. Posebno Ogrska ima še obilo zemlje, ki bi dajala lahko dosti večji žitni donos kot pa že tako intenzivno obdelana nemška dežela. Nemčija pa si mora tudi za svoje industrijske produkte zagotoviti čim večji trg, Avstro-Ogrska ima isti interes. Če se carinsko združiti, bodeči industriji v obeh deželah imeli od tega enakomerno največjo korist.

Carinska zveza z Avstrijo je cilj, ki se ga lahko že zdaj, in sicer takoj zasleduje. Na obsežnejšo in tesnejšo zvezo in morebitno ustanovitev srednjeevropskega gospodarskega ozemlja bo šele mogoče misliti, ko bodo časi ugodnejši, ko se bo to nameravano ožje gospodarsko razmerje med obema cesarstvom obneslo. Vsled novejša organi-

zacije svetovnega gospodarstva je pa ustanovitev nemško-avstrijske carinske zveze eno najvažnejših vprašanj časa in za Nemce celo zahteva časa. Uresničenje sicer ne bo lahko. Še enkrat: Kakor nam je vojska leta 1870-1871 prinesla »Nemško državo«, tako naj nam sedanja vojska prinese vsaj carinsko zvezo z Avstrijo in ustanovitev velikega enotnega gospodarskega ozemlja od Hamburga in Gdanskega do Trsta, od Kolina do Pešte in Zagreba.

Mariiborska »Straža« je prinesla članek »Nordkap-Bagdad«, v katerem se govori tudi o političnem ozadju teh stremljenj. Članek se glasi:

»Nordkap-Bagdad.«

Na Nemškem je izšla in se dobiva v vseh avstrijskih knjigarnah brošura »Nordkap-Bagdad«. Spisal jo je publicist Karel von Winterstetten (pravo ime: dr. Albert Ritter), ki je lani objavil brošuro »Berlin-Bagdad«, v kateri je zahteval zvezo Nemčije, Avstrije, Rumunije, Bolgarije, Turčije, in ki bi naj bila protiutež proti Veliki Rusiji in Veliki Angliji. O njej je poročal ljubljanski »Cas«. V novi brošuri »Nordkap-Bagdad« je dr. Ritter razširil svojo srednje-evropsko državno zvezo tudi na Dansko in Švedsko ter Norveško. Da ne zapademo cenzuri, hočemo brez kritičnih opazk navesti vsebino Ritterjeve nove brošure, vendar pa se nam zdi potrebno, da seznanimo naše čitatele z nemško politično strujo, ki ni majhna in brezpomembna. Naši čitateљи so inteligentni dovolj, da potem kritično premotrijo načrte tega nemškega pisatelja.

Namen svetovne vojske je, da se razjasni razmerje med Srednjo Evropo in Rusijo. Ustanoviti se mora odporni jez proti Rusiji, ki mora segati od Severnega rta do Črnega morja in dalje do Kavkaza in Perzijskega zaliva. Ta jez bi naj tvorile: Nemška (68 milijonov ljudi), Avstrija (52 milijonov), Švedska (5,5 mil.), Danska (2,8 mil.), Norveška (2,4 mil.), Rumunija z Besarabijo (10 mil.), Bolgarija z izhodom Macedonijo in Tracijo (6 mil.), Turčija (15 mil.), skupaj torej 161,7 milijona ljudi proti 170 milijonom Rusije. Te države bi bila državna zveza pod vodstvom Nemčije. Šele ta državna zveza bi imela vse v sebi, česar Nemčija potrebuje, da postane v istini svetovna velevalst.

Anglija mora iziti iz vojske tako oslabiljena, da bo nesposobna, se kdaj zopet boriti proti Nemčiji. Oslabiti jo bo mogoče, ako se vzame London in v Londonu narekuje mir. Dover bo nemško opirališče, Anglija sme obdržati le del sedanje mornarice, njene in njenih kolonij meje so odprte za vsak uvoz. Tudi Francija se ne razbije, ampak oslabi, njene meje so Gravelotte—Verdun do Dünkirchen—Boulogne.

Iz Alzacije-Lotaringije nastane nova nemška zvez. država, kralj, krona nove države se ponudi Habsburžanom, da se oškodujejo za vstop v srednjeevropsko drž. zvezo pod hohencolernsko suverniteto. Eventuelno se ustvari tudi Poljska in se tudi poljska krona da Habsburžanom.

Avstrija bi naj postala federalistična država z enotnim parlamentom ter bi obstojela, kakor po linskem programu, iz delov: 1. Stara Avstrija z Istro vred; 2. Ogrska (brez ali s Hrvatsko-Slavonijo, ki se lahko pridruži Bosni); 3. Galicija-Bukovina; 4. Bosna, Hercegovina, Dalmacija, Srbija, zahodna Macedonija s Solunom.

»Pravice, ki omogočujejo v Avstriji Čehom, Slovcem in Italijanom nemoteno negovanje lastne narodnosti in kulture, se morajo pripoznati minoritetam vseh zveznih državah. To mora biti podlaga zvezne ustave. Tudi majhne manjšine naj imajo pravico, da si iz lastnih sredstev vzdržujejo javne šole. Vseučilišč pa majhni narodni drobci ali narodi, ki ne štejejo čez dva milijona, ne morejo zahtevati. Čim pravičnejše in čim manj pritiskajoče bodo odredbe o jezikovnih pravicah, tem lažje se uveljavljajo iz razlogov potrebe državni jezik.«

Rusija se mora odreči Kavkazu in Azerbejdžanu, njenuu prodiranju skozi vzhodno Perzijo bi ne imeli niti najmanj ugovarjati. Masa ruske zemlje ima pravico do izhoda v Indijski ocean. Ne imelo bi smisla, da bi Rusiji zaprli ventile proti zahodu in jugu, venomer bi se nam trebalo bati eksplozij.

Angleški kolonijalni politik Johnston je pisal leta 1913: »Ako sem jaz Nemec, gledal bi v svojih sanjah o bodočnosti veliko nemško-avstrijsko-turško državo, nemara z dvema glavnima trgovinskima lukama, ena Hamburg, druga Carigrad, in z lukama ob Izhodnem in Severnem morju, ob Adriji in Egejskem morju; gledal bi državo, ko-

LISTEK.

Pismo vojnega kurala presvetlemu ljubljanskemu knezoškofu.

Presvetli!

Zopet se oglašam s kratkim poročilom, kako se nam godi v teh zapuščenih in opustošenih krajih. Vojska povsod pušča svoje posledice, ki niso ravno razveselilive. Vasi požgane in oropane, prebivalci, kolikor jih je še ostalo, preplašeni, povvečini brez duhovnikov, ki so zbežali v druge, varnejše kraje. Ravno danes sta minula dva meseca, odkar gledam vso to bridko »desolatio terrae et populi«. Kaj hočem; vdati se moram v božjo voljo in potrpeti; upanje na boljše čase, ki naj bi nas kmalu obiskali, nas drži vse pokoncu. Nekaj pa je, kar nam je vojska najbrž vsem vtisnila: resno pojmovanje življenja. Prihajajo novinci, mladi fantje, da izpopolnijo vrzeli, ki so nastale. Smeh in dobra volja jim še seva z obraza, ko gredo prvičkrat poslušat grozoto bitke, a ko se vrnejo iz nje, so možje z resnimi, preudarnimi potezami na obrazu in njihova beseda je možka in težka. Ni šala, viseti noč in dan med življenjem in smrtjo, ždeti dostikrat do pasu v sneženem blatu v zakopih, ko žvižga burja in raznaša sneg na vse strani, in prežati na sovražnika.

In prav te dni, na Svečnico, so se pri-

čeli novi, srditi boji, o katerih že zdaj lahko rečem, da so za nas častni, zlasti za naš polk, ki je povvečini slovenski. Noč in dan po zraku tuli, žvižga, cvili, grmi, da se stresa zemlja in nebo; običajna pesem topov z granatami in šrapneli, ki jo poslušamo vsak dan. In v teh bojih so se naši fantje sijajno obnesli s svojo hrabrostjo in vztrajnostjo. Ravno naš polk je imel brniti važno križišče cest, ki vodijo na vse štiri strani. Sovražnik je napadal z veliko premočjo, a je bil z velikanskimi izgubami potisnjen nazaj. Grozen je bil pogled na bojišče drugi dan. Pod gričem še danes leži dober tisoč mrtvih, še nepokopanih sovražnikov. Mi smo imeli malenkostne izgube; poleg par mrtvih nekaj nad 50 ranjencev. Svojo nezlomljivost so torej slovenski fantje, kakor že tolikrat, pokazali tudi to pot.

Jasno je, da se v vojnem času ne more toliko storiti za njihov dušni in večni blagor, kakor v miru. Skupne božje službe še dozdaj nikoli nismo utegnili imeti. Tam bi jim lahko izpregovoril marsikako dobro besedo, a ne pridem do tega. Sicer pa ni cerkvá, naših namreč, ker so vse unijatske in, kakor že omenjeno, opustošene in razbite. Vojno kapelo imajo samo pri diviziji. Že večkrat smo se posvetovali z vojnimi kurati sosednjih polkov, kako bi dosegli, da bi se vojna kapela rabila zdaj pri enem ali drugem polku, a dozdaj nismo še ničesar dobili ugodenega. — Tudi sam zase v tem oziru ne morem mnogo skrbeti. Na Svečnico sem mislil iti maševat

v kakih 5 km oddaljeno vas, v kateri je rimskokatoliška cerkev, a ob 6. uri jutraj je prišlo povelje za odhod. Tako sem bil tudi na ta lepi praznik brez sv. maše. — Edino, kar morem storiti, je, da grem tuintam, kadar boji počivajo, v bojno črto v zakope in tam fantom izpregovorim kako tolažilno besedo. Vašega pozdrava in Vaše tople skrbi, ki jo imate vedno za svoje mladeniče, so bili silno veseli, ko sem jim sporočil. Tudi molijo radi, kolikor v danih razmerah morejo. Pri vseh ranjencih vidim škapulirje, svetinjske; mrtvi zapuščajo molke in mašne knjižice, kar je dobro znamenje, da se večkrat spominjajo večnosti.

Od doma izvem po malem vse novice. Saj skoro redno vsak dan dobivamo »Slovenca«, pa tudi gospodje, zlasti iz Zavodov, se me radi spominjajo.

Leop. Turšič, vojni kurat.

Iz pisem vojakov.

Kuhar za »Union«.

Predsednik horjuškega Orla, sedaj kot korporal 17. pešpolka na severnem bojišču, je pisal te dni svojemu prijatelju:

Tvoje pismo sem dobil. Kaj misliš, kje sem ga prejel? Zopet v strelskem jarku, ali kakor pravimo vojaki: v »Feuerliniji«, ter Ti odgovorjam ravno z istega mesta. Da ne boš mislil, da je bogve kako hudo biti v takem jarku, Ti ga bom malo popisal.

Imamo skopane globoke jarke, v katerih je precej slame, da nam ni premrzlo. Poleg tega pa še kurimo ter tako čakamo, kdaj bo zopet mogoče spraviti kakega sovražnika na drugi svet. — Jaz imam ravno nasproti peti narejeno pripravno klopico, da mi je mogoče pisati, kuriti in kar je poglavitno — kuhati. Ne veš, kako dobro se bom naučil tega posla na bojnem polju. Ko pridem domov, se ponudim takoj v »Union« za prvega kuharja, in kot dobro izvežbanega me gotovo ne bodo zavrnili. Da nam ne manjka kuharskih potrebščin, za to skrbi naša dobro urejena provijantna kolona.

Če se prebudim ponoči in me malo mrazi, si takoj zvarim nad vse dobro črno pravo turško kavo, katera je gotovo kos vsaki, ki jo dobiš po ljubljanskih kavarnah. Ako pa imamo čas, da se dobi kje moka — tako po strani — se podstopimo tudi pekovskega obrta. Ravno sinoči mi je prinesel Jožetov Tone hleb belega kruha, ki mi je šel, dasi imam v zalogi komis, dobro v slast. On je res mojster za take reči, in kar je glavno — mnogo časa ima, ker je pri sanitetnem oddelku.

Poglej torej, s čim vsem ima človek opraviti v vojski in vse to mu je kar tako za kratek čas. — Mnogokrat pa tudi zadoni iz zakopa lepa narodna pesem, ki odmeva po širnem bojnem polju, s katerega pošilja pozdrave Tebi in znancem Tvoj Jakš.

je vpliv bi se raztezal čez malo Azijo in Mezopotamijo in še preko Bagdada. Ta nepretrgani imperij, ki bi segal od izliva Labe do Evfrata in Tigrisa, bi bil gotovo ponosen cilj, kakor si more želeli tako velik narod.

Karel von Winterstetten gleda v svojih sanjah tako in še nekoliko večjo državo.

Katoliška duhovščina in vojna.

Dunajska »Information« piše: Delovanje katoliške duhovščine na bojnem polju je dobilo z Najvišjim lastnoročnim pismom apostolskemu vojnemu vikarju dr. Bjeliku najdostojnejše priznanje. Ti junaki v sutani so za vse čase ovrgli piehko kritiko nasprotnikov, da duhovno delovanje ni nič konkretnega, marveč le prazen odmev. Za zmage naših armad, za junaški duh, ki preveva njihove vojake, je delovanje, je neumorna delavnost naših katoliških vojnih kuratov važna, da odločilen faktor. Naši vojaki zmagujejo v znamenju križa, ki ga dvigajo zveste roke in ki prinaša živim moč, ranjenecem dušno krepost, umirajočim tolažbo in zbranost. Ako bi bili sledili osrečevalcem sveta, bi bili vero že davno zavrgli kot napotrebno šaro. A kaj bi bila sedaj naša armada brez vznosa, brez pomoči, brez tolažbe cerkve? Z dvomljivci in skeptiki se ne izvojuje nobenih zmag, samo neomajno zaupanje v Boga daje duši vojakov moč, da premagajo vse ovire. Prepozno spoznavajo na Francoskem, da so prelaskomiselnost postopali z onimi visokimi zakladi, ki jih ne more nadomestiti nobena filozofija, nobena znanost in nobene materialne dobrine. »Roma locuta est« dobiva zopet po celim svetu pomen. Vse poslušajo, ako izpregovori Rim, in vse je srečno, če zasliši besedo z onega visokega stražišča, ki se v veličanstvu vere, upanja in ljubezni visoko dviga nad vse pozemeljsko. Naši katoliški vojni kurati so znatno in veliko doprinesli za prenovitev cerkvene vere; ime vsakega posameznika bo zapisano na častnem listu zgodovine naše armade in naših narodov. Oni so ravnotako junaški vojaki kakor vsi drugi v Karitusu: zvesti, vznešeni in močni.

Slovenski štajerski deželni poslanci.

Slovenski klub štajerskih deželnih poslancev je imel dne 18. februarja v Mariboru sejo, v kateri je najprej podal načelnik dr. Korošec sliko položaja. Kakoršen je nastal na Slovenskem Štajerju vsled znanih žalostnih dogodkov začetkom mobilizacije ter konstatiral dejstvo, ki je najlepše izpričevalo za politično zrelost slovenskega ljudstva, da se ni dalo izvabiti na pota, kamor so ga hoteli imeti obrekovalci, ampak je ostalo nepremično zvesto svojemu cesarju in udano Avstriji, v koje neodvisnosti in notranji pravični uredbi vidi naše ljudstvo zagotovljen svoj verski, narodni in gospodarski obstoj. Da se je politična in nepolitična vzgoja slovenskega ljudstva od strani naših organizacij vršila v pravem duhu, nam dokazuje nepriremeno junaštvo in brezpogojna zanesljivost Slovencev na bojišču, kar nas vse navdaja s ponosom in samozavestjo. Poslancu Rožkarju, kateri je tudi bil žrtev brezpredmetnega sumničenja in obrekovanja, je izrekel klub popolno zaupanje in ga zagotovil nespremenjeno visokega spoštovanja.

Na to poročila načelnik o gospodarskih zadevah. Glede delavskih moči je posredoval v ministrskem predstavljanju v poljedelskem ministertvu ter dobil zagotovilo, da se bo skušalo dobiti za črnovojne, ki niso v fronti, kratke dopuste in da bodo ljudske šole lahko prenehale s poukom, ako so otroci potrebni za delo. Tudi begunci in ujetniki, zadnji po 30 skupaj, bodo na razpolago.

Glede aprovizacije opozarja klub na dejstvo, da kmečko ljudstvo živi od moke, kakor mesto od mesa. Vsled tega se naj pri rekviriranju to upošteva kakor tudi število potrebnih delavcev, ki jih kmeti preživljajo skozi celo leto. Veliko živih potrebujejo tudi begunci na kmetih, zaradi tega se naj posreduje, da jih ne dobivamo več, tembolj ker jih je težko uporabljati pri našem kmečkem delu.

Glede podpor za zaostale je od vseh strani veliko pritožb in so se v tem oziru stali primerni predlogi.

Slovenski klub obžaluje, da slovensko ljudstvo ni zastopano v nobenem gospodarskem svetu, ki so se ustanovili v Carstvu zaradi po vojski nastalih razmer za celo deželo, vsled česar svet niso o naših razmerah dovolj poučeni, naša javnost ne o njihovo ukrepih. Tudi v tozadevnih okraj-

nih gospodarskih odborih manjka zadostno zastopstvo našega ljudstva. Načelnstvo se pooblasti, da radi tega stopi v stik z merodajnimi činitelji.

Vsi navzoči poslanci so se udeležili razprave o omenjenih predmetih.

Rusini in Poljaki.

Zalostno ostro nasprotje med Poljaki in Rusini je splošno znano. Nasprotje je tako globoko vkoreninjeno in strastno, da moramo biti pri presojanju poljskih in rusinskih izjav o tem nasprotju zelo previdni. Kdor je kaj občeval s poljskimi in rusinskimi begunci, se je lahko prepričal, da skupna enako žalostna usoda Poljakov in Rusinov ni medsebojno nič zblížala.

Zelo zanimiv je sedanjí časnikarski boj med Rusini in Poljaki. Prepričajo se med drugim tudi o tem, kdo je bolj protiruski, Poljaki ali Rusini. Rusinski časopisi ukrajinske stranke pišejo, da so Poljaki v Rusko Poljski za spravo z Rusijo, da je rusofilstvo med Poljaki sploh zelo razširjeno. »Dilo« »Vistnik« in »Ukrainische Nachrichten« Poljakom očitajo, da so, Avstriji obetali poljsko vstajo proti Rusiji; vojška pa da je pokazala ravno nasprotno. Rusini pa niso dajali velikih obljub ter sploh bolj tiho delajo za osvoboditev Ukrajine na razvalinah ruskega despotizma. Nemški poljski tednik »Polen« (Dunaj) je v neki opazki v št. 4. omenil, da ukrajinsko gibanje nikoli ni imelo protiruskega in političnega značaja kakor ga ima poljsko gibanje. »Ukrainische Nachrichten« pa ostro protestirajo proti tej izjavi ter dokazujejo, da je imelo ukrajinsko gibanje že od nekdaj političen in protiruski značaj. Nam se zdi, da so dokazi »Ukrainische Nachrichten« v splošnosti utemeljeni. Začasna ruska vlada v Galiciji smatra ukrajinsko gibanje za zelo nevarno ter ga izkuša zatreti. Nasprotno pa je razmerje med galitsko rusko vlado in med Poljaki veliko manj napeto. Neki ukrajinski učiteljski deputaciji je liovski gubernator grof Bobrinski rek, naj govori poljsko, ne pa ukrajinsko. Ukrajinsko gibanje je gotovo resno in krepko. Tako Poljaki kakor Rusi morajo z njim računati.

Poljaki in Rusija.

V Rusko Poljski sta dve stranki, narodno - demokratična (Dmowski) in realistična, za spravo z Rusijo in za uresničenje poljskih idealov v okviru ruske države. Ti dve stranki sta sploh edini legalizirani, od države dovoljeni poljski stranki v Rusiji; vse druge poljske stranke v Rusiji so ali tajne ali politajne. Avstrijski poljski časopisi pišejo, da večina ruskih Poljakov ne pripada ali nobeni stranki, ali pa tajnim strankarskim organizacijam.

Narodno - demokratično varšavsko časopisje je že večkrat pisalo, da tudi Francija in Anglija garantirati za uresničenje poljskih idealov v okviru ruske države. »Utro Rossije« odločno piše proti temu ter poudarja, da so vse ruske stranke proti vmešavanju Anglije in Francije v notranje ruske razmere. Vprašanje o bodočnosti Poljske bo rešila sama Rusija. Avstr. poljski časopisi iz tega izvajajo, da je sprava med Poljsko in Rusijo nemogoča.

Kako je Napoleon mislil o vojni?

Napoleon Veliki je o vojni izrekel oziroma napisal naslednje misli: Vojna je potreba, kateri se človeštvo ne more odtegniti. Večji mir je himera; vsa zgodovina je prepletena z vojnimi svitom: Marsa imajo vse vere starega veka in še danes se proglasa prvenstvo moči nad vero. Časčenje moči in vojnega duha najdemo tudi v običajih najkrotkejših ljudstev, ki občudujejo in nagrajajo vrline bojevitosti tudi v dobi miru, ko prisostvujejo in se navdušujejo ob telovadnih in atletičnih igrah, ki so priprava na mogočo vojno. In vsi igrokazi, ki spominjajo na vojno ali na vojno organizacijo vznášajo ljudsko dušo, ki se pokori neki slepi sili, ki dremle v vsakem človeku. To nam pojasnjuje, zakaj najdemo ljudstvo ob proglasitvi vojne napovedi pripravljeno za vsako žrtv. Končno — kaj je armada? Ljudstvo, ki uboga!

Dalje je Napoleon rek, o vojni: Neizbežne vojne so vedno pravične. — Vojna je loterija, v kateri smejo narodi tvegovati le majhne vsote. — Prisotnost vojskovodje je neobhodno potrebna; on je glava armade, on je vse. Niso bile rimske legije, ki so podvrgle Galijo, marveč Julij Cezar; ni bila kartaginska vojska, ki je vzbujala trepet republikanske armade pred rimskimi vrati, marveč Hanibal; niso bile macedonske falange, ki so prodrle do Indije, marveč Aleksander; ni bila francoska armada, ki je zanesla vojno na Wesero in

Ino, marveč Turenna; ni bila pruska vojska, ki je sedem let branila Prusijo pred tremi največjimi evropskimi silami, marveč Friderik Veliki.

K ZAVZETJU BIELSKA IN PLOCKA. (Glej sliko.) (Severno od Visle in zapadno od

Varšave.) Nemci, ki so po kratkem boju zasedli obe mesti, so ujeli tu nad 1000 Rusov.

General pl. Below.

General pl. Eichhorn.

GENERALA, KI STA IZVEDLA ZADNJO MAZURSKO BITELO.

(Glej sliko.)

General pehote pl. Below je bil doslej poveljnik XIX. armadnega zbora. Rojen je bil v Gdanskem l. 1859. ter je stopil v armado l. 1873.

Generalni polkovnik pl. Eichhorn, preje generalni nadzornik VII. armadnega nadzorstva, je bil rojen v Vratislavi l. 1848. L. 1866. je stopil v armado in se udeležil vojn 1866 in 1870/71.

V zadnjih bojih ujetih okoli 140.000 Rusov. — Veliki novi boji naših armad z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Ruski napadi v Karpatih ponesrečeni. — Večji boji južno od Dnjestra. — Število v Karpatih ujetih Rusov se je zvišalo na 40.806 mož.

Dunaj, 22. februarja. Uradno se poroča: Na fronti na Rusko Poljskem so se vršili artiljerijski boji in praske. Posamezne sovražne sunke smo z lahkoto odbili. V Karpatih so Rusi izvršili številne napade, ki so na zahodnem delu fronte trajali tudi še po noči. Vsi ti poizkusi, da bi prodrli do črte naših ovir, so se izjalovili z velikimi izgubami za sovražnika.

Južno od Dnjestra se razvijajo boji večjega obsega. Močno sovražno skupino smo po daljšem boju vrgli nazaj, ujeli 2000 Rusov in zaplenili 4 topove ter mnogo vojnega materiala.

Neki oficijelni ruski komunike je označil število 29.000 vojnih ujetnikov, katere so naše čete v karpatskih bojih ujele od konca januarja do pred nekaj dnevi, kot neresnično. To število se je pa med tem zvišalo na 64 častnikov in 40.806 mož. K temu je priležilo še 34 strojnih pušk in 9 topov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Konec pozimske bitke v Mazuriah. — Skupni vojni plen: 7 generalov, nad 100.000 mož, nad 150 topov in nepregleden vojni material.

Berlin, 22. februarja. Uradno se poroča: Zasledovanje po pozimski bitki v Mazuriah je končano. Pri čiščenju gozdov se

verozahodno od Grodna in v bojih zadnjih dni na ozemlju rek Bobr in Narew smo doslej ujeli 1 poveljujočega generala, 2 divizijska poveljnika, 4 druge generale in približno 40.000 mož ter zaplenili 75 topov in dosedaj še ne dognano število strojnih pušk poleg mnogo drugega vojnega materiala.

Skupni plen iz pozimske vojske v Mazuriah se je s tem do danes zvišal na 7 generalov, nad 100.000 mož, nad 150 topov in nepregleden vojni material vseh strojne puške.

Težke topove in municijo je sovražnik večkrat zakopal ali potopil v jezeru. Tako so naši včeraj pri Lötzu in Widminkem jezeru izkopali, oziroma potegnili iz vode šest težkih topov.

Deseta ruska armada generala Sievera se tedaj lahko smatra kot popolnoma uničena.

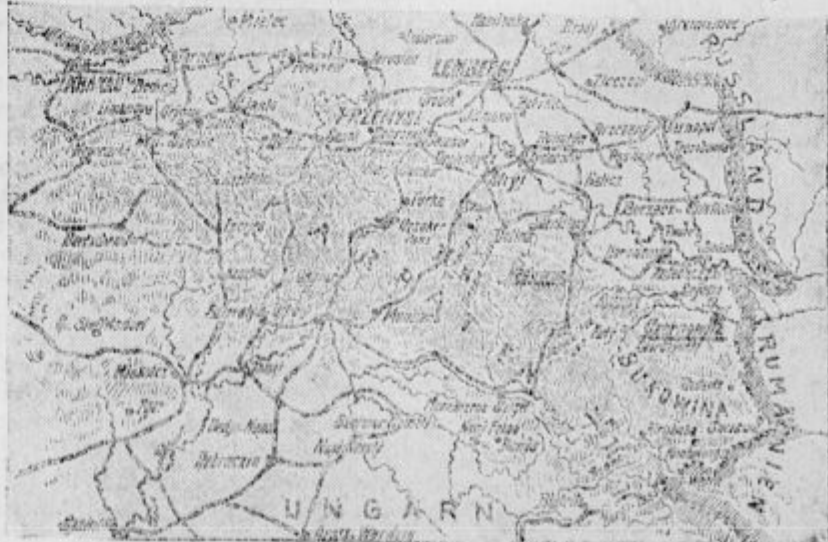
Novi boji pri Grodnu in Suhavolji. Berlin, 22. februarja. Veliki glavni stan: Novi boji se pričenejo razvijati pri Grodnu in severno od Suhavolje. Boji severozahodno od Osovejca in Lomze se nadaljujejo.

Na Poljskem južno od Visle ni nič novega.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 22. februarja. Ruski generalni štab poroča z dne 19. t. m. ob 8. uri zvečer: Med Njemenom in Vislo so se naše čete umaknile iz bojne črte. Pri Osovejcu na cesti proti Lomzi se razvija boj. Na levem bregu Visle ni nobene izpremembe. Na fronti ob Dunajcu se vrši hud

Zemljevid k veliki bitki v Karpatih.

artiljerijski boj. Avstrijci poskušajo, da bi se približali našim utrdbam na levem bregu pri Icinowu. V Karpatih smo pri Jassonki severovzhodno od Stropka odbili sovražne napade. Naše čete so se 17. februarja zгодaj jutraj z bajonetnim naskokom polastile neke višine severno od Woljanskowa. Nek naš pehotni bataljon je vzel pri Sevadolu neke male utrdbne in pobil vse Nemce, ki so jo branili. Vsi nemški protinapadi v kompaktni koloni so bili s težkimi izgubami odbiti. Pri Wyszokowu boji še trajajo. Tekom obeh zadnjih dni smo ujeli nad 2000 sovražnikov in zaplenili šest strojnih pušk.

Uradno poročilo z dne 20. t. m. se glasi: Dne 19. februarja so se pričeli boji na desnem bregu Bobra in Narewa pri Osovjeu in na cesti proti Lomzu, Ostrolenki. Na levem bregu Visle smo odbili slabotne nemške napade. Ob Dunajcu smo vrgli nazaj nemško-avstrijski oddelek. V Karpatih smo odbili trdovratne napade pri Jasioneckiju in Hopku. Nemški napadi med Duklo in Wyszokowom so se odlikovali po izredni trdovratnosti. Pred Przemyslom so z lahkoto zavrnili dva izpada posadke in ji zadali težke izgube.

RUSKA VOJNA POROČILA.

Petrograjska poročila napovedujejo, da bo popolna preuredba ruskih armad kakor tudi izprememba ruskih načrtov v kratkem položaj odločilno končala v rusko korist. Nemci so iz Belgije in Francije vrgli ojačenja na Poljsko, kjer je pričakovati »obupno ofenzivo« proti Varšavi. Nadaljnja ruska poročila priznavajo, da so se Avstriji polastili važnih prelazov v Karpatih. Rusko umikanje iz Črnovic le mimogrede omenjajo.

Milan, 22. februarja. »Secolov« dopisnik poroča iz Petrograda: Od Njemena do Visle vlada snežno vreme. Južno vreme ovira nemško ofenzivo. Velika bitka divja na črti Plock-Ostrolenka - Osoviec - Avgustovo - Suvalki. Najhujši napadi so bili na črti Osoviec-Avgustovo. Posadka v Przemyslu se po vsej priliki pripravlja na izpad.

NAJVEČJI USPEH V VOJNI ZGODOVINI.

Berolin, 23. februarja. (Kor. ur.) Časopisje izreka svoje veselje nad izidom pozimske bitke v Mazurij. — »Deutsche Tageszeitung« piše: Popolno uničenje 10. ruske armade pomeni, da je na ruski strani več kot 200.000 mož zgubljenih za novo bitko. To je bil eden največjih uspehov v zgodovini vojsk, za katerim vojaško in po številu zaostajata tudi Lipsko in Sedan. štamblija censure in poveljnikov podpis.

HINDENBURG ZOPET ODLIKOVAN.

Schwerin, 22. februarja. Veliki vojvoda je maršalu pl. Hindenburgu podelil vojaški zaslužni križec I. in II. razreda.

POLOŽAJ RUSKE ARMADE.

Listu »Windomosci Polskie« piše njegov vojaški sotrudnik: Položaj ruske armade na velikanski fronti na Poljskem je vedno težavnejši. Prav kakor se je ruska ofenziva v vzhod. Prusiji končala s popolnim porazom in imela za posledico neprestano napredovanje nemških čet, obstoječi tudi ruski napadi pred Varšavo iz izvrstnega manevra Hindenburgovega, ki temelji na tem, da so se Nemci nekoliko umaknili, da bi izvalili sovražnika iz njegove obrambne postojanke in ga potem napadli in vdrli v njegove pozicije; to je uspeh bojev vzhodno od Bolimowa in najbrže bo enak izid bojev pri Rawi (vzhodno od Lodza in severno od Pilice.)

42 CM TOPOVI V BOJU NA VZHODU.

Graški listi priobčujejo poročilo ruskega lista »Ruskoje Slowo«, ki piše o groznem učinku 42 cm topov: Takega streljanja poprej še nihče ni slišal. Četrtna krogličnega plašča tehta 1½ puda. En sam tak strel je na neki postaji ves železniški vlak z gorkimi oblačili iz cesarske zaloge spremenil v kup razvalin. Drobci te velikanske kroglice so težki po 2 funta. — Pred Varšavo so tudi 31,5 cm topovi.

RUSKI UPL.

Rotterdam, 22. februarja. »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Rusi so se čez Prut umaknili le iz previdnosti. Pričujejo, da se bo v kratkem led, ki je omogočil prehod čez reko, stajal. Potem bodo Prut in sosednja močvirja tvorile nepretrgno oviro za nadaljnje avstrijsko prodiranje ali umikanje.

RUSI BI RADI IZČRPALI NEMŠKO ARMADO.

Basel, 22. februarja. Pariški listi se trudijo, da bi pomirili prebivalstvo, ki je razburjeno vsled ruskega umikanja. Pravijo, da Rusi izčrpavajo nemško armado, kakor delajo tudi Francozi. Končen uspeh je tedaj gotov. »Times« pa dvomijo, da bi Rusi mogli izčrpiti nemške sile, kar najbolj dokazuje zadnji poraz v Mazurij, kjer je nenadno nastopilo velikansko število Nemcev, ki so zadali Rusom ogromne iz-

gube, med tem ko so sami imeli razmeroma le malo izgub.

ODPOKLIC RUSKIH ČET S ŠVEDSKE MEJE.

Stockholm, 22. februarja. V začetku vojske so Rusi postavili na švedsko mejo močne čete. Sedaj se pa poroča, da so decembra, januarja in februarja večino teh čet odpoklicali. Ostalo je le še kakih 5000 mož na Finskem. Vse prostake finske, poljske in nemške narodnosti so Rusi poslali na kavkaško bojišče.

EDINI PREBIVALEC V SOHAČEVU — KANONIK.

Berolin, 22. februarja. Dopisnik lista »Daily Mail« poroča s Poljskega, da je v mestu Sohačev, ki je svoj čas imelo 10.000 prebivalcev, ostal sedaj en sam: kanonik Tacikovski, ki smatra za svojo dolžnost, da nudi vojakom v zakopih tolažbe svete vere. Biva v podzemlju neke cerkve, kjer bere sv. mašo. Sohačev je vzhodni Ypres. Mesto so tri mesece obstreljevali Nemci, narkar so se ga zopet polastili Rusi. To mesto je ključ Varšave, kakor je Ypres ključ Calaisa. Obali Bzure odgovarjata bregom Ysere. Tu je zdaj mirno. Edino poslopje, ki še stoji, je tovarna za svilo, last neke belgijske družbe. Na tem poslopiju plapolja zastava Rdečega križa. Tudi most čez Bzuro je še cel, toda podminiran do polovice od Nemcev, ostali del pa od Rusov. Sohačev je bila glavna točka tretje bitke pred Varšavo, dne 30. januarja.

NOVA BITKA MED PLOCKOM IN VARŠAVO.

Geni, 22. februarja. »Daily News« poroča, da je pričakovati velike bitke med Plockom in Varšavo, kjer Rusi zbirajo svoje glavne sile.

× × ×

IZ BOJEV V VZHODNI GALICIJI.

Budimpešta, 22. februarja. »A Nap« poroča: Naše čete so pri Kolomeji zavzele zelo ugodne postojanke. Vzhodno od Nadworne se boji bližajo koncu. Rusi so imeli zelo močne pozicije in zdelo se je, da se bo razvila več tednov trajajoča stoječa bitka. Vendar je naša artiljerija tako sijajno delovala, da so bile ruske pozicije omajane. Našo pehoto so komaj zadrževali od naskoka. Ko so Rusi videli, da prehajajo naše čete k splošnemu napadu, so se kar najhitreje brez boja umaknili po cesti proti Stanislawu. Naša konjenica jih je takoj zasledovala, takoj za njo pa infanterija.

Severno od Kolomeje boj še traja. Rusi neštivilnokrat ponavljajo svoje napade, vendar brez najmanjšega uspeha. Brezdvomno bo ta boj za nas ugodno izpadel.

× × ×

IZ JAROSLAVA.

»Novoje Vremja« dne 25. januarja poroča iz Jaroslava ob Sanu: Jaroslav je trikrat prešel iz rok v roke in je bil priča najbesnejših bitk ob Sanu. Mesto je zelo trpelo. Skoraj vsi meščani so zbežali. Sedaj se je nekoliko meščanov že vrnilo, a mesto je vseeno še mrtvo. Velike večnadstropne hiše so prazne. Veliko stanovanj je opustošenih. Pravijo, da so meščani zadnjikrat tako naglo bežali, da so pustili še tople jedi na mizah. Meščanov skoraj ni videti. Mesto oživljajo kmetje, ki včasih prihajajo iz sosednjih vasi, in lačni avstrijski ujetniki, ki iztegajo roke po miloščini (tako piše ruski dnevnik!). Okoli mesta je veliko sledov razdejavanja. Mesto je od vseh strani obdano od grobov padlih vojakov; povsod se vidijo okopi in jarki.

× × ×

IZ TARNOPOLA.

poroča petrograjski dnevnik »Reč« dne 23. januarja: Življenje v mestu je popolnoma normalno. Prodajalne so odprte, trg je jako živahen, poln domačega in ruskega blaga. Cene je določila ruska vlada. Mesto ni skoraj nič trpelo. Policijski nadzornik Rusin Kogut in župan dr. Meyer sta ostala na svojih mestih. Avstrijski denar kroji ob enem z ruskim. Krona je vredna 30 kopejek. Ruski kolporterji so otvorili ruski kinematograf.

× × ×

ZANIMIVA DOPISNICA VOJNEGA KURATA IZ PRZEMYSLA.

»Grazer Volksblatt« objavlja sledečo dopisnico vojnega kurata Krausa:

Przemysl, 12. februarja 1915.

Če ne nagaja vreme našim vrlim letalcem, dobi, kakor upam, to dopisnico v roko. Veruj mi, godi se mi tu tako dobro, kakor si morem le sam želeči. Sploh prične najbrže Przemysl v časopisih igrati večjo vlogo, kakor zadnje tedne. Povedal bi lahko zanimive zgodbe o tem, kar se godi zunaj v pasu utrd, ko to pišem, a cenzuro bi lahko spravil v zadrego. Od novembra se mi ni nič poročalo, upam, da vam ne upada srce. Tu upamo vse najboljše in smo veseli.

Dopisnica nosi poleg naslova še številko 16.095, kar dokazuje, kako živahno da posluje zračna pošta. Ne manjka tudi

× × ×

BOJI V KARPATIH.

Budimpešta, 22. februarja. »Esti Ujsag« poroča iz vojnega poročevalskega stana: Na sedlih pri Dukli boji še trajajo. Ob Nidi in Dunajcu je živahno delovanje prvih dni ponehalo in se vrše sedaj le artiljerijski boji. Položaj je izpremenjen le v jugovzhodni Galiciji, kjer se sedaj bojujejo za posest Stanislaw. Položaj je za nas zelo ugoden.

BOJI PRI DUKLI.

Budimpešta, 22. februarja. »Az Est« poroča: Ruski odpor pri Dukli je zlomljen, vendar se pa še ni pričelo naše prodiranje.

NAJVEČJA GORSKA BITKA VSEH ČASOV.

Budimpešta, 22. februarja. »Magyar Hirlap« poroča: Pri Užoku je nastal mir. Vsled slabega vremena so pota skoro neprehodna in je vsled tega prodiranje naših čet zelo težavno. Ceste zboljšujejo ruski ujetniki. Drugi list poroča iz Eperjesa: V severnem delu saroškega komitata se še vrše boji, čeprav so ruske postojanke močno omajane. Na desnem bregu Ondave ni več Rusov. V sredini Karpatov divja največja gorska bitka vseh časov.

Nastop velike ruske karpatske armade ima glavni in postranski namen. O glavnem namenu se iz umevnih razlogov ne more ničesar reči. Postranski namen je, da nam zastavijo ravno pot proti Przemyslu. Trdi se, da se je pri Laborci vkopal cel ruski armadni zbor, da se drži, naj se zgodi, kar hoče, do zadnjega moža. Če je pričakovati take vztrajnosti, je dvomljivo.

Slovenci v Przemyslu.

Iz Przemysla piše ognjčkar Jenko Peter z Sp. šiske št. 30, da je zdrav, kakor tudi vsi sledeči, ki so na dopisnici imenovani:

Mužič Rok, Kožbana 8 pri Gorici. Pirozzi Miroslav, Dornberg 27 pri Gorici. Poljanec Valetin, Gorenje Trebuše 63 Slap. Pregelj Viljem, Renče 44 pri Gorici. Princić Josip, St. Florijan 188 pri Gorici. Pušljar Anton, Vrhe 6 pri Gorici. Pšenica Jakob, Dovje, 46, Gorenjsko. Saksida Fr., Prvačina 156, Goriško. Štrukelj Jakob, Dob 58 pri Dimžalah. Juljan Anton, Kržana 21 pri Gorici. Žuk Anton, Ribnica 57, Dolensko. Lokar Silvester, Lokavec 162 pri Ajdovščini.

Belgijski kralj Albert pošlane francoski kralj?

Rim, 2. februarja. »Tribuna« poroča iz Pariza: Na Francoskem se razširja vedno bolj mnenje, naj se izvoli belgijski kralj Albert za francoskega kralja. Na več tajnih zborovanjih so že obravnavali zadevo. Kralj Albert je zdaj na Francoskem tako priljubljen, kakor nihče med ostalimi pretendenti za francoski prestol.

General Pau na polovanju.

Sofija, 22. februarja. General Pau, ki je sinoči došel sem, nadaljuje danes zvečer svoje potovanje. Govori se, da hoče prevzeti general Pau poveljstvo južnih čet.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo. Brezuspješni francoski napadi. — Nemški uspeh v Vogezih.

Berlin, 22. februarja. Veliki glavni stan: Vzhodno od Yperna smo včeraj zopet vzeli en sovražni strelski jarek. Sovražni protinapadi na osvojene postojanke so ostali brezuspješni.

V Champagni je bilo tudi včeraj razmeroma mirno. Število Francozov, katere smo tam v zadnjih bojih ujeli, se je zvišalo na 15 častnikov in nad 1000 mož. Krvave izgube sovražnika so izredno velike.

Našo postojanko severno od Verduna je sovražnik včeraj in danes po noči brez uspeha napadal.

V Vogezih smo z bojem vzeli kraja Hohrod in Stossweier. Sicer ni nič posebnega.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Geni, 22. februarja. Uradno poročilo francoskega generalnega štaba z dne 19. t. m. se glasi: V Belgiji je sovražnik obstreljeval Nieuport. Zdi se, da so Nemci pri večrajših napadih na naše strelske jarke pri Ypernu postavili v boj znatne čete. Po silnem obstreljevanju naših postojank so napadli z bajoneti, pa smo jih vrgli nazaj. Nemške izgube so zelo velike. Med Oiso in Lyso so se vršili hudi artiljerijski boji. V Champagni so imeli Nemci težke izgube. Ujetniki pripovedujejo, da je bil en nemški bataljon popolnoma uničen. V Vogezih pada sneg in dež.

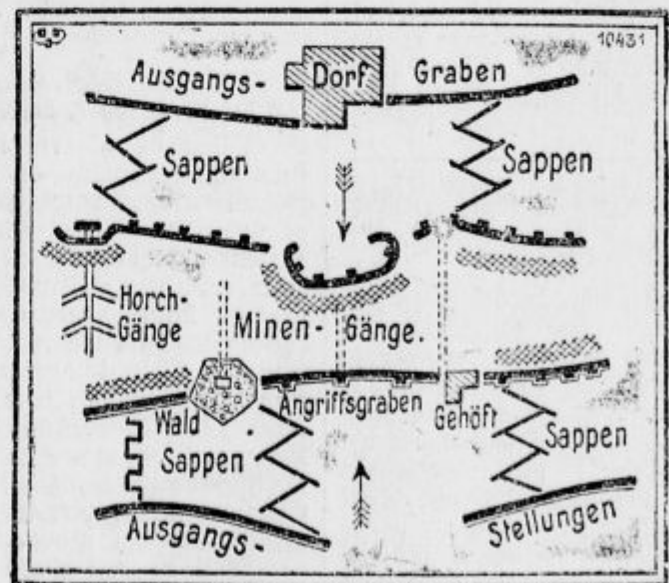
Poročilo ob 11. uri zvečer: V Belgiji je divjal na celi črti do Reimsa artiljerijski in infanterijski boj. V Argonih so se vršili brezpomembni boji. V Epargesu (južno od Verduna) smo z uspehom napadli in zaplenili 3 strojne puške, 2 metalca min in ujeli 200 mož, med njimi več častnikov. Pri postojankah ki smo jih vzeli pri Xonu, smo našli mrtve vojake, ki so pripadali netim različnim polkom.

Obstreljevanje Reimsa.

Geneva, 22. februarja. Iz Pariza se poroča: Nemci zopet bombardirajo Reims. Ena granata je zadela severno stran katedrale in jo poškodovala.

Zopet 18 francoskih generalov upokojenih.

Pariz, 22. februarja. »Journal« napada francosko vojno vodstvo in piše: Francoski generali se kažejo v zelo žalostni luči vsled nemških uspehov v Argonih in v Alzaciji. Vojaški krogi so trdili, če bodo Nemci na vzhodu pričeli splošno ofenzivo, bodo zavezniki to vrliko porabili tudi za splošno ofenzivo. Sedaj pa vidimo, da je nemško vojno vodstvo na vzhodnem Pruskem, če tudi ne odločilen vendar težak poraz zadalo Rusom in da so v istem času Nemci pričeli prodirati v Alzaciji. Čas bi bil, da bi se naše vojno vodstvo ne zadovoljilo samo s tem, da posam-

PREKOPI IN MINE V SEDANJI VOJNI.

V sedanji vojni se poleg iznajdb najmodernejshe tehnike — n. pr. brzostrelne in strojne puške, brezžično brzojavljanje, zrakoplovi, letala in podmorski čolni — uporabljajo tudi prastara vojna sredstva, ki so bila malo ne že pozabljena. Sem spadajo prekopi in strelski jarki v poljski vojni. Današnji načrt nam šematično predložuje bojevanje s prekopi in minami. Vsporedno k sovražnim jarkom se napravijo takoimenovani izhodni jarki, iz njih pa se zajedajo proti sovražniku prekopi v cikcakasti obliki, da se zavarujejo pred sovražnim ognjem. Kadar je prekop dospel dovolj blizu do

sovražnika, se zopet napravijo strelski jarki. To so takoimenovani napadni jarki, iz katerih se izvajajo naskoki. Vsi predmeti na ozemlju, kakor vasi in posamezne hiše, spadajo v utrdbeno območje ter se utrdijo s strojnimi puškami in topovi. Iz napadnih jarkov se potem delajo podkopni rovi in stanice, ki se močno napolnijo z eksplozivnimi snovmi in z njimi poženejo v zrak sovražni strelski jarki. Proti sovražnim podkopnim rovom se je zavarovati s poslušalnimi jarki, v katerih mora biti neprestano straža. Iz napadnih jarkov je mogoče metati v sovražne jarke tudi ročne granate. Ta bojni način zahteva seveda mnogo časa in zato so tudi uspehi počasni.

ne generale označuje kot krivce, marveč na drugi način in sicer z odločnimi sredstvi odpomoglo slabostim vodstva. »Journal« piše, da so zadnji čas zopet upokojili več franc. višjih častnikov, med njimi 6 kornih poveljnikov in 12 brigadirjev.

Nobenih uradnih poročil o vojnih dogodkih.

Frankobrod, 22. februarja. Iz poučnega vira se javlja, da je angleška vlada nedavno izdala razpis, s katerim naznanja, da se v bodoče ne sme ničesar več objavljati o vojnih dogodkih. Zato se ne bodo več izdajala tozadevna Reuterjeva poročila. Iz gotovih važnih razlogov se tudi z nemške strani ne bodo izdajala nikakoli poročila o operacijah na pomorskem bojišču. Zato trenutno ni treba pričakovati nobenih senzacij. Vsa poročila o dogodkih na morju, ki niso uradno potrjena, je torej treba sprejeti s primerno previdnostjo.

Dunkirchen opirališče letal.

Rotterdam, 22. februarja. Ker nameravajo proti belgijskemu obrežju, kakor poroča »Figaro«, nastopiti z letali, prirede v Dunkirchnu opirališče letal.

Geni, 22. februarja. Iz Dunkirchna poročajo: Francoski in angleški letalci so vrgli ob svojem zadnjem napadu na belgijsko obrežje 240 bomb.

Joffre priznava, da Nemci v Argonih napredujejo.

Geni, 22. februarja. Tudi Joffre je zdaj prisiljen, da pripozna napredovanje Nemcev v Argonih. Današnja zasebna poročila izvajajo, da postaja položaj za zaveznike pri Ypernu zelo opasen.

Odhod Garibaldincev na Francosko.

Milan, 22. februarja. V soboto je zopet majhen oddelek Garibaldincev odpotoval na Francosko. Med njimi sta bila profesor Arnaldo Mohr in odvetnik Leopold Binda. Pot jih vodi čez Nizzo v Avignon, kjer so sedaj nameščeni Garibaldinci.

Francija gradi 3 zrakoplovov.

Haag, 22. februarja. Pariški list »La République« poroča, da gradi Francija 8 zrakoplovov, dva sta že zgrajena.

Korupcija na Francoskem.

Pariz, 23. februarja. (Kor. urad.) Predpreiskava v aferi Desclaud je končana. Proti generalnemu plačalnemu mojstru Desclaudu in proti dvema upravnima uradnikoma bodo dvignili obtožbo zaradi latvine pri vojaških dobavah, proti gospej Beschow pa radi prikrivanja tuje lastnine.

Poslanec Chevillon pade.

Pariz, 23. februarja. Poslanec departementa Bouches du Rhone in poročnik Chevillon je padel v nedeljo v boju na vzhodni meji.

Obstreljevanje Belgrada.

Grski listi priobčujejo: »Daily Mail« poroča o obstreljevanju Belgrada: V sredo so silovito obstreljevali mesto. Uničenih je veliko poslopij in ranjenih več ljudi. »Az Est« poroča z obrežja Save o boju pri Belgradu: Sava je prestopila bregove; Srem in Mačva sta poplavljeni. S prostimi očmi se ne vidi nasprotni breg. Srbi zato poizkušajo pri Mitrovici, kjer je breg najozžji, vzemirjati naše čete. Pred dvema dnevi so sipali Srbi granate na Zemun; ubili sta bili dve osebi. Naši težki topovi so pričeli nato obstreljevati Belgrad; učinkovali so tako, kar se je dobro videlo, da so rušili kar cela nadstropja. Predvsem je poškodovan hotel »Moskva« in bančni oddelek.

Srbska drinska divizija se odpošlje proti Albaniji.

Sofija, 22. februarja. Iz Srbije se poroča, da nameravajo odposlati drinsko divizijo proti albanski meji, ker nameravajo osvojiti nova ozemlja in prodirati proti Jadranskemu morju. Albanci so Srbi zato zdržali, ker so uvrstili vse mohamedance ob meji v armado, da si po turško-srbski mirovni pogodbi mohamedanci oproščeni vojne službe. Mogoče je tudi, da nameravajo Srbi pomagati svojemu zavezniku Esad paši, ki se mu godi v Draču jako slabo.

Turčija v vojski.

TURSKA ZBORNICA.

Carigrad, 23. februarja. (Kor. urad.) Stranka za edinost in napredek je imela sejo, v kateri se je sklenilo, naj ima zbornica svoje seje do 13. marca, nakar se bo najbrže odgodila do 13. oktobra.

PO OBSTRELJEVANJU DARDANEL.

Carigrad, 22. februarja. Zunanji dardanelskih utrdb niso pričeli še enkrat obstreljevati.

POSEBEN MIR TROJNEGA SPORAZUMA S TURČIJO?

Rim, 22. februarja. Poučeni krogi trde, da presoja trojni sporazum vprašanje, če ne kaže skleniti posebnega mira s Turčijo.

Japonska proti Kitajski.

Kodanj, 22. februarja. »Ruskoje Slovo« poroča iz Tientsina, da je japonski poslanik v Pekingu izročil pekinskemu diplomatskemu zboru spomenico svoje vlade, v kateri se povdara, da se japonske zahteve ne dotikajo kitajske integritete in da Japonska ne namerava pripraviti Kitajsko ob samostojnost, marveč da imajo zahteve le namen dvigniti kitajsko trgovino in gospodarsko življenje.

JAPONSKI VOJNI MINISTER PROTI USTANOVITVI ZBORA PROSTOVOLJCEV TROJNEMU SPORAZUMU.

Berlin, 23. februarja. »Reč« poroča iz Tokia: Vojni minister naznanja, da se ne vmešava v zbiranje prostovoljcev, namenjenih trojnemu sporazumu v pomoč. Tiste Japonce, ki so služili pri vojakih, sviri, naj ne vstopajo v zbor prostovoljcev, ker vstop ne koristi Japonski.

Zborovanje pruske poslaniške zbornice.

Berlin, 23. febr. (Koresp. urad.) V današnji seji pruske poslaniške zbornice izjavi podpredsednik državnega ministrstva, da so se denarne razmere tako ustale, da boljših ob vojski ni mogoče želeli. Kakor se je vojska izpremenila v izstradalno vojsko, tako se je tudi spremenila v vojsko ljudstva. Po kratki razpravi se sprejme nato postava glede na vojne dohodke izdatke.

Garibaldi se vrne v Rim.

Pariz, 22. februarja. Garibaldi je zapustil včeraj zvečer Pariz in je odpotoval v Rim.

LADJEPOVBA MED AMERIKO IN EVROPO.

Newyork, 21. februarja. Ko je nameraval odriniti včeraj švedski parnik Oskar II. na Švedsko, so se izigravali jako burni prizori. Veliko popotnikov, ki so želeli plačati vožnjo, so hoteli z oziranjem na nemško nevarnost v angleških vodah opustiti potovanje in so se burno prepirali; omedlelo je več žensk. Le s težavo so pomirili ljudi. Razprodajo vožnih listkov v Evropo so ustavili skoraj popolnoma. Veliko plovnih družb v Newyorku, ki vozijo v Evropo, je odpustilo skoraj vse osebe, ker so omejili evropsko službo. Angleške ladje izpopolnjujejo le s težavo moštvo.

Rusija pripravlja napad na Carigrad.

Berlin, 22. februarja. »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Sofije: Rusi zbirajo v Odesi armado, ki naj napade preko Mideje Carigrad, Cataldžo Turki naglo utrjujejo.

RUSKE ASPIRACIJE NA BOŠPOR IN DARDANELE IN RUMUNJI.

Milanski »Corriere della Sera« poroča iz Bukarešta, da so izjave ruskega zunanjega ministra Sazonova in predsednika Goremykina v dumi glede ruskih aspiracij na Črno morje in Bospor vzbudile v Rumuniji močan odmev. V konservativnem klubu je bivši zbornični predsednik in vseučiliški profesor Mihail Saulescu predaval o tem vprašanju in izjavjal, kako je bila izza Štefana Velikega glavna skrb Rumunov obrnjena na dve stvari: prosta plovba po Donavi in gospodstvo na Črnem morju. Odkar je evropska komisija uredila plovbo po Donavi, je ostala Rumuniji skrb, da si zagotovi prosto pot skozi morske ožine, kajti od tega je odvisno celo njeno gospodarstvo. Nad 90 odstotkov njene izvoza gre skozi Bospor in Dardanele. Sedaj grozi Rumuniji v tem oziru velika nevarnost, da dosedanj turški monopol morskih ožin pride v ruske roke. Sklicuje se na bivšega generalnega tajnika v kmetijskem ministrstvu Konstantina Baicocianu, ki je že preje, preden je Turčija stopila na vojno polje, s peresom in besedo nujno opominjal Rumune, naj se ne vprežejo v jarm te ali one vojujoče se skupine, marveč je njihovo mesto na strani držav, ki stoje na stališču, da se Bospor in Dardanele podrede mednarodnemu kondominiju.

Podmorski boji proti Angliji.

NEMCI ZGRADILI 120 PODMORSKIH ČOLNOV.

Berlin, 22. februarja. »Berliner Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdam: List »Daily Mail« poroča iz Kodanija: Nemci so zgradili zadnjih šest mesecev 120 velikih podmorskih čolnov. Vsak vozi lahko nad 100 min, katerih vsaka tehta 1200 funtov.

17 ANGLEŠKIH PAROPLOVNIH ČRT USTAVILO SVOJE DELOVANJE.

Geni, 21. februarja. Londonski listi poročajo, da je do 20. februarja ustavilo 17 angleških paroplovnih črt ves promet, da si vlada izkuša to preprečiti.

POTOPLJEN AMERIKANSKI PARNIK.

Berlin, 22. februarja. Iz Bremena poročajo, da se je potopil ameriški parnik »Faxlyn«, ki je vozil bombaž v Bremen. »Faxlyn« je zavozil na mino. Moštvo je rešil neki nemški parnik.

NEMSKA KRIŽARKA »KRONPRINZ WILHELM« ZAPLENILA ŠTIRI ANGLEŠKE PARNIKE IN ENO JADRNICO.

London, 22. februarja. (Kor. ur.) »Reuter« poroča iz Buenos Aires: Nemški parnik »Holger« je pripeljal včeraj popotnike in moštvo parnikov »Hegland Brae« (7600 ton), »Potars« (4400 ton), »Hemisphere« (3500 ton) in »Semantha« (2850 ton) in jadrnice »Wilfried«, ki jih je potopila nemška pomožna križarka »Kronprinz Wilhelm«. Ker »Holger« ni mogel odpeljati v 24 urah iz Buenos Aires, so parnik internirali.

PREBARVANE ANGLEŠKE LADJE.

Amsterdam, 22. februarja. »Daily Telegraph« poroča iz Bilbao: V četrtek je priplulo 20 parnikov, da jih prebarvajo z nevtralnimi barvami, da se tako izognejo nemškim podmorskim čolnom.

MORNARJI ZANTEVAJO DVOJNE PLAČE.

Amsterdam, 22. februarja. (Kor. ur.) »Handelsblad« poroča: V soboto se je 10 mornarjev in kurjačev parnika »Amstelstram«, ki bi moral odpluti v Leitho, branilo iti na krov, če se jim ne da vsled velike nevarnosti dvojne plače. Nizozemska paroplovna družba, ki je lastnica te ladje, je izjavila, da je pripravljena dati po pet goldinarjev nagrade na teden, odklonila je pa dvojno plačo. Na nekaterih drugih parnikih iste družbe so mornarji stavili iste zahteve.

PRVI PARNIK PO PROGLAŠENI NEMSKI BLOKADI DOŠEL V KODANJ.

Kodanj, 23. februarja. (Kor. ur.) »Politiken« poroča: Danes je došel tu sem prvi parnik z Angleškega, odkar so Nemci proglasili, da zapro vode ob angleškem obrežju. Iz Gode se je odpeljal 18. t. m. in je vozil ob angleški obali. Kapitan parnika je izjavil, da je izginila angleška zastava na Severnem morju. Od angleškega obrežja do Faröerskih otokov ni videl nobene ladje z angleško zastavo, marveč le trgovske ladje z nevtralno zastavo. Parnik »Knutenborg« iz Kodanija je vkrcal novo moštvo in se je odpeljal predvčerajšnjim v Newcastle.

— Viharji ob Adriji. Na Kvarnerskih otokih je 20. t. m. divjal 25 ur jug; zvečer ob 9. uri se je zjasnilo. Vihar je pridivil iz Istre. Bliskalo se je in je padala toča.

— Cene rižu, rižovem zdrobu, rižovi moki in sladu so zopet poskočile. Žito se na dunajski žitni borzi ni prodajalo.

Razna poročila.

PRESTOLONASLEDNIK OBISKAL SIROTE RAJNEGA NADVOJVODE PRESTOLONASLEDNIKA.

Benešov, 23. februarja. (Kor. ur.) Včeraj ob dveh popoldne se je pripeljal v Benešov nadvojvoda prestolonaslednik Karla Franc Jožef. Na kolodvoru so ga čakali in pozdravili otroci rajnega nadvojvode prestolonaslednika Franc Ferdinanda in vojvodinje Hohenberg s svojim varuhom dr. Jaroslavom grofom Thunom. Nadvojvoda prestolonaslednik je objel in poljubil otroke in se je peljal z njimi v Konopište. Ob petih popoldne se je nadvojvoda prestolonaslednik s posebnim vlakom peljal nazaj na Dunaj.

K BOJEM V VZHODNI PRUSIJI.

Curih, 22. februarja. »Neue Zürcher Zeitung« piše v svojem tedenskem pregledu: V nasprotju s prejšnjimi tedni pri naša 29. vojni teden v resnici velik dogodek. Na vzhodnem bojišču je Hindenburgova zmagala v Mazurijah pomedla Ruse z nemškega ozemlja. Te operacije v vzhodni Prusiji so popolnoma razbile 10. rusko armado. 300 km dolga fronta je očiščena Rusov.

POSLOPIJA IN ZAVODI DUNAJSKE OBČINE V ZASTAVAH.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Povo-dom sijaine Hindenburgove zmage je uka-

zal župan dr. Weiskirchner, naj se okrase vsa dunajska mestna poslopja in zavodi z zastavami.

LETALO NAD OSJEKOM.

London, 22. februarja. »Reuter« poroča: Včeraj med 8. in 9. uro zvečer je priplulo nad Osjek letalo, iz katerega so metali bombe. Na polje pri Braintree je padla bomba, ki ni povzročila škode, druga bomba je padla na vrt neke hiše pri Colchestum. Hiša je lahko poškodovana, a ranjen ni bil nihče.

IZPREMENJENO JAVNO MNENJE V AMERIKI.

Kodanj, 22. februarja. Petrograjska »Reč« poroča iz Irkutsk: Angleški časopisi v vzhodni Aziji poročajo: javno mnenje v Ameriki se je radi japonskih zahtev popolnoma izpremenilo. Vzhodnoazijsko angleško časopisje svetuje Japonski, naj omeji, kar zahteva.

SOZALNE IZJAVE OB SMRTI POZNANJSKEGA NADSKOFA.

Poznanj, 23. febr. (Kor. urad.) Povo-dom smrti nadškofa Likowskega je izrazil bavarski kralj stolnemu kapitelju svoje sozaloje. Brzojavno so izrazili sozaloje še avstrijski minister pl. Morawski, maršal Hindenburg, visoki duhovni dostojanstveniki itd.

IMENOVANJE POZNANJSKEGA POMODNEGA ŠKOFA.

Vratislava, dne 23. febr. (Kor. urad.) »Schlesische Volkszeitung« poroča: Sveti Oče je imenoval prelata dr. Jedzinka za pomodnega poznanjskega škofa. Pred kratkim je bil imenovan dr. Jedzink za poznanskega stolnega prosta.

Sv. oče proti vojnim lujskačem.

Rim, 20. februarja. »Frankfurter Zeitung« poroča: Sv. oče je poslal dosedanjega dopisnika »Croix« monsignorja Van Neufville v Pariz in London, kjer naj prosi del francoskih in angleških škofov, da ukažejo duhovščini v cerkvi pri službi božji bolj krščansko govoriti in zlasti ne zlorabljati cerkve za ščevanje proti drugim narodom. Če to ne bi pomagalo, bi bil papež kljub svoje ljubezni do Francije kot nasjatejšee hčerke sv. Cerkve prisiljen javno nastopiti. Papežev zaupnik ima baje nalog opozoriti na vzorno vedenje nemške duhovščine in škofov.

PODJETJA SOVRAŽNEGA INOZEMSTVA V BELGIJI POD PRISILNO UPRAVO.

Bruselj, 23. februarja. (Kor. ur.) Belgijski generalni guverner je odredil 17. t. mes., da tudi Belgijci lahko zahtevajo prisilno upravo podjetij sovražnega inozemstva.

ŽITNI TRG.

Dunaj, 20. februarja. (Kor.) Danes se ni dobilo glavne vrste žita niti po najvišjih cenah. Postranski pridelki so se po razmerno višjih cenah lahko dobili in je bilo precej kupcev, a nasprotno malo ponudnikov.

Budimpešta, 20. februarja. (Kor.) Nobene kupčije. Pšenični otrobi trdno. Vreme se jasni.

Ljubljanske novice.

Ij Veliki vojaški koncert v Ljubljani. V nedeljo, dne 28. februarja 1915, ob pol 8. uri zvečer se vrši simfonični koncert združenih godb c. in kr. peh. polkov št. 17 in 97 (okoli 70 godcev) v prid »Rdečemu križu«. Koncert se vrši v »Tonhalle«. Druge dvorane v Ljubljani so sedaj zasedene. Spored: 1. C. M. pl. Weber: Uvodnica k operi »Oberon«. — 2. Ludv. van Beethoven: Simfonijski št. 3, Es-dur (Eroica); a) Allegro con brio; b) Marcia Funebre, Adagio; c) Scherzo, Allegro vivace; d) Finale, Allegro molto. — 3. Edvard Grieg: Prva orkestralna suita k »Peer Gyntu«: a) Jutranja razpoloženost; b) Asejeva smrt; c) Anitrin ples; d) V dvorani gorskega kralja. — 4. Anton Dvořák: »Dramatična uvodnica« (prvikel v Ljubljani). — Vstopnice po 3, 2 in 1 K, stojišča po 60 vinarjev v knjižarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Barmber na Kongresnem trgu št. 2 in zvečer pri blagajni.

Ij Potujočemu občinstvu na znanje. Ker so nekateri še v dvomu, se tem potom obveščajo, da je sneg po Gorenjskem in Koroskem še vedno visok, a je prega Jesenice—Trbiž prosta snežnih zaprek in je promet postal normalen.

Ij Vseled pomanjkanja moke so nekateri pekovski mojstri svojim strankam javili, da jim ne morejo več preskrbeti kruha.

Poročila o Italiji.

ITALIJANSKA ZBORNICA ZBORUJE 30 DO 40 DNI. — NASTOPI PROTI IRENDENTI.

Curih, 21. februarja. »Corriere della Sera« poroča: Italijanska zbornica name-

rava zborovati do velikonočnih počitnic; 30 do 40 dni. V Rimu je prepovedala cenzura na gledališču igrokaz, ki obravnava vojsko z Avstrijo l. 1859. Prodajalci časopisov na kolodvorih nočejo prodajati nekakega spisa, ki ga je izdala iredenta.

POVIŠANJA V ITALIJANSKI ARMADI.

Rim, 22. februarja. Armadni naredbeni list objavlja obsežno listo vojaških povišanj v višjih častniških krogih. 11 generalmajorjev in brigadnih poveljnikov je vpokojenih.

POULIČNI IZGREDI V ITALIJI.

Graški listi poročajo: V nedeljo so se v Rimu, Milanu, Anconu, Turinu, Messini in drugih mestih vršile demonstracije za in proti vojski. Socijalne demokrate in nevturaliste so intervencionisti na njihovih shodih prekinjali, psovali in na cestah napadali. Prišlo je do krvavih tepežev, katere je policija in vojaštvo le s težavo zadušilo. V Milanu je 20 oseb ranjenih.

STRAH PRED VOHUNI V ITALIJI.

Brescia, 22. februarja. Politična oblast je izgnala dva Nemca, ki sta naseljena že več let ob Gardskem jezeru: arhitekta Friderika Zanard, Monakovčan, 40 let, ki je lastnik več najlepših vil ob Gardskem jezeru. Zanard je nemški črnovojniški častnik. Izgnali so ga, ker je baje večkrat poletel na Monte Baldo, kjer je baje poizvedoval, kakšne da so italijanske utrdbe. Drugi izgnanec je Berolinčan Alojzij Oelsner, lastnik prodajalne modnih stvari v Gardone. Oelsnerjeva žena je italijanska državljanka. Rekli so mu, da se lahko naseli v notranji kraljevini, če hoče, a vrnil se je rajši v Berlin. Sumili so o njem, da vohuni za neko tujo državo. Protij nemškemu državljanu Graetzu, ravnatelju plinarne v Salu, so oblasti tako hujskale, da je odpotoval v Nemčijo.

K UPORU V TRIPOLISU.

Rim, 22. februarja. Glasom poročil poveljnikov italijanskih čet v Tripolisu znaša število upornikov v celi Cyrenaiki 14.000, od teh je pa le 9000 oboroženih. Proti vstašem stoji 35.000 mož italijanske armade. Poveljuje jim general Ameglio. V Tripolitaniji znaša število upornikov le 5000, ki jim stoji nasproti 28.000 italijanskih vojakov pod poveljstvom generala Tassonija. Z ozirom na silno prostranost uporniškega ozemlja so se iz Fezana in Ghata odnoklicale tje kaj porinjene prednje straže, ker bi bilo mogoče te postojanke obdržati le tako, da bi se v notranjost dežele poslal močan ekspedicijski zbor.

KOLONA GIANNINAZZI DOSELA V GADAMES.

Rim, 22. februarja. Vest, da je Gianninazzijska kolona pred sovražnikom udarila preko meje v francoski Tunis, kjer so jo Francozi razorožili in jo ujeli, ne odgovarja resnici. Sedaj poročajo uradno, da je kolona z dovoljenjem francoske vlade prekorakala nekaj tuniškega ozemlja, da si tako okrajša pot, in je srečno prišla v oazo Gadames, kjer se je združila s polkovnikom Vegliino.

Dnevne novice.

+ Vrli naši fantje. Moštvo oddelka strojnih pušk 27. domobranskega pešpolka nam je poslalo vojno dopisnico, na kateri piše med drugim: »Naznanjamo, da je samo pred našim oddelkom dne 5. februarja občežalo 500 Rusov. Tudi naša artillerija pri nas prevladuje nad rusko. Mnogo pozdravov!« (Sledi veliko podpisov.)

+ Junaški 47. pešpolk. Dne 28. januarja se je vrli 47. pešpolk, kakor smo že poročali, posebno odlikoval. Sedaj smo o junaštvu tega polka dobili še nekaj podatkov. Ko je stotinja pod poveljstvom stotnika Vogelsanga naskočila Ruse, so vpili štajerski fantje: »Roke gor!« in res, kakor na povelje se je dvignila sovražna rojna črta držeč roke kvisko. Okoli 200 Rusov se je udalo. Nek ujet Rus je pokazal kritje, kjer se je nahajal ruski bataljonski poveljnik. Stotnik Vogelsang je podpolkovnika osebno ujel. Naši fantje so na bežeče Ruse streljali z ruskimi puškami. Komaj 10 mož ruskega bataljona je ušlo. Izgube Rusov so znašale: 100 mrtvih, 40 težko ranjenih in 335 ujetnikov. Naši so imeli le 8 mrtvih in enako število ranjenih.

+ Iz avstrijske poslaniške zbornice. Iz nemških listov posnemamo: 22. t. mes. opoldne se je zbralo k napovedanemu posvetovanju pod predsedstvom dr. Sylvestra predsedstvo poslaniške zbornice. Posvetovanja so se poleg predsednika udeležili vsi podpredsedniki izvzemši podpredsednika Malfattija. Pred posvetovanjem se je na željo ministrskega predsednika grofa Stürgkha podal predsednik dr. Sylvester v ministrsko predsedstvo, kjer se je razgovarjal več časa z grofom Stürgkhom. Ministrski predsednik je določeno izjavil, da iz več razlogov ni umestno, da se skliče zdaj državni zbor in bi vlada ne mogla ugoditi, ako se to zahteva. Trdi se, da je

namignil ministrski predsednik: Če zahtevajo stranke, da se zopet otvori državni zbor, bi bila vlada prisiljena ga eventuelno razpustiti. Ko se je pričelo posvetovanje predsedstva poslaniške zbornice, je naglašal podpredsednik Pernerstorffer, da je zasedanje državnega zbora neobhodno potrebno in je stavil tozadevni predlog. Predsednik dr. Sylvester je nato poročal o svojem razgovoru z načelnikom kabine. Med šestimi člani predsedstva so štirje glasovali, naj se skliče državni zbor, dva sta glasovala proti sklicanju, in sicer krščanski socialist Juckel in Slovenec vitez Pogačnik. — Tako nemška poročila. Mi, dasi je bil, kakor je iz zgorajšnjega poročila razvidno, »Hrvatsko-slov. klub« pri seji zastopan, nismo dobili nobenega poročila, zato o točnosti vseh podatkov v tem poročilu ne moremo še izraziti svojega mnenja. Kakor znano, je »Hrvatsko-slovenski klub« o svojem sestanku nedavno v komunikaciji izjavil: »Splošno se je obžalovalo, da se vsaj za par dni ne skliče državnega zbora, da bi ljudski zastopniki, ki stoje na politično najbolj ogroženi točki monarhije, v tem za monarhijo in razvoj hrvatsko-slovenskega naroda odločilnem času povedali svoje mnenje.« (»Slovenec« z dne 5. februarja 1915.)

+ Predsedstvo poslaniške zbornice zaslisi, kakor poroča »Grazer Tagblatt«, min. predsednik grof Stürgkh danes 23. t. m. ob 11. uri dopoldne.

+ Za begunce iz Galicije in Bukovine. Prejeli smo: Pomožni odbor za poljske begunce hvaležno potrjuje prejem zneska petdeset kron, katerega je podaril gospod profesor dr. G. Pečjak za begunce iz Galicije in Bukovine potom uredništva »Slovenca«. Ljubljana, dne 22. februarja 1915. Za pomožni odbor: Chorinsky. — Prav iskreno želimo, da se velikodušnemu gospodu darovalcu pridruži še mnogo naših rojakov, da tako pokažejo, da imajo za trpeče brate odprto srce in roke. Darovi naj se blagohotno pošiljajo na: Upravištvu »Slovenca« v Ljubljani.

+ Umrl je v Kamniku, kakor nam je javila brzobjavka, ki je došla prepozno za večerajšnji list, bivši župnik v Povirju pri Divači in konzistorijalni svetnik č. gosp. Jožef Novak.

+ »Kolo poljsko«. Profesor R. Dzieślewski v »W. Kuryeru Polskem« (19. t. m.) kritizira poljski državnozbornski klub, »Kolo poljsko«. Očita mu preveliko pasivnost in pomanjkanje delavnosti. Upa pa, da bo novi predsednik Bilinski edini zmogel »Kolo poljsko« tako voditi, da bodo zastopniki poljskega naroda skrbeli za svoj narod tako kakor zahtevajo sedanjí težki časi. Z veseljem pozdravlja napovedano reorganizacijo poljskega kluba in želi, da bi klub postal organizem dela ter čuječe stal na straži za domovino. Uredništvo pripominja, da nedelavnosti ni toliko kriv poljski klub kakor splošna stagnacija parlamentarnega življenja. Z druge strani se sliši, da hoče Bilinski v poljskem klubu združiti narodne demokrate (Glabinški), ljudsko stranko (Stapinski) in socialne demokrate.

+ Vojni dohodninski davek posebna samoupravna zadeva Hrvatske. Ogrski brzobjavni urad poroča: Grof Tisza je pisal trgovski in obrtni zbornici v Osijeku: Izvedel sem, da so nastala gotova nesporazumjenja, ker mojega oklica glede na skrb za delavstvo nisem tudi naslovil trgovskim in obrtnim zbornicam na Hrvatskem. Obveščam, da tvori vojna preskrba sploh kakor tudi uporaba dohodkov s členom 46. leta 1914. dovoljenega vojnega dohodninskega davka posebno, samoupravno zadevo Hrvatske. Ogrska vlada je sklenila, da v ozemlju Hrvatske z vplačanim zneskom navedenega davka razpolaga ban. Vodstvo cele akcije ne spada v moj delokrog in le zato se nisem tudi obrnil v tej zadevi na obrtno in trgovsko zbornico Hrvatske.

— Iz seznama izgub št. 130. Poročnik Močnik Jožef, 3. bos.-herc. p., 13. stot., iz Idrije, ranjen.

+ S pošte. Imenovanja: Poštna komisarja Jurij dr. Tonelli in Josip Fischer sta imenovana za poštna tajnika pri c. kr. ravnateljstvu, Trst; poštna koncipista Josip Dal Ri in Božidar dr. Maričić za poštna komisarja istotam; poštni praktikant Valter dr. Rubbia je imenovan za poštnega konceptnega praktika pri c. kr. ravnateljstvu; stavbni eleve Ladislav Krepela je imenovan za stavbnega adjunkta za tehnično službo pri c. kr. ravnateljstvu. — Razpisano je mesto poštnega ekspedienta v Robiču (III./4). Pavšal znaša 252 kron. Prošnje je vložiti v teku treh tednov. — Razpisano je poštno mesto v Mediji—Izlakah (II./2). Prošnje je vložiti v treh tednih.

+ Skupni finančni minister v Sarajevu. Dr. pl. Körber je danes zaslisl v vladni palači visoko duhovščino vseh veroizpovedanj, generaliteto, poveljnika orožnikov, predsednika deželne računske zbornice, sekcijske načelnike deželne vlade in uradništvo, župana in podžupana, predsedstvo trgovske in obrtne zbornice.

predsedstvo odvetniške zbornice, otomanškega, nemškega in italijanskega konzula.

+ Sarkotičev opomin Srbom. O priliki slavnostnega sprejema novega bosenskega deželnega šefa generala Sarkotića v Banjaluki so padle jako resne besede na srbski naslov. Pravoslavnemu metropolitu Vasiliju Popoviću je odgovoril general v kratkih a krepkih besedah, češ, da upa, da je metropolitova lojaliteta izjava odkritosrčno mišljena. Srbska duhovščina in učiteljstvo morata nastopiti drugo pot in general upa, da bosta delovala v njegovem smislu. Ako se pa to pričakovanje ne bo obistinito, potem se bodo našli drugi, katerim se bo lahko mirnim srcem izročil dragoceni zaklad države: duša in duh ljudstva. Drugače mora postati. Bosna in Hercegovina sta nerazdružljivo zvezani z monarhijo in bosta vedno ostali. Z vsjo brezobzirnostjo se bo nastopalo proti puntarskim življenjem in vsi škodljivci državne misli med ljudstvom se bodo iztrebili iz mestnega zastopa.

— Umrl je v Blatu na Korčuli 20. februarja po dolgi in mučni bolezni odvetniški kandidat g. Fran Bosnić, ki je znan po svojem službovanju pri tržaškem sodišču tudi tržaškim Slovincem. Bil je vzoren narodnjak. Bila mu lahka zemlja domača!

— Profesor dr. Mum padel. Pri Jodlovi na severnem bojišču je dne 22. dec. 1914 padel dr. Alojzij Mum, profesor v Duhovcu na severnem Češkem. Dr. Mum je bil štajerski rojak, doma iz Spodnje Polskave.

— Umrl je v garnizijski bolnici na Dunaju pešec 27. pp. Franc Bukovec.

— Nove ministrske odredbe. »Wiener Zeitung« objavlja odlok notranjega ministra v sporazumu z naučnim ministrom z dne 22. februarja glede izofacije bolnikov in oseb, ki so na sumu, da imajo nalezljive bolezni in glede označbe hiš in stanovanj, nadalje odredbo poljedelskega ministra v sporazumu z justičnim, finančnim in trgovinskim ministrom z dne 20. t. m. glede omejitve setve sladkorne pese v letu 1915.

— Tržaški namestnik v Gorici. Tržaški namestnik grof Fries-Skene je včeraj jutraj došel v Gorico in si v spremstvu namestniškega svetnika Rebeka ogledal bolnico Rdečega križa. Od tu se je podal v rezervno bolnico. Tekom dneva je namestnik obiskal tudi nadškofa dr. Sedeja, deželnega glavarja dr. Faiduttijsa, župana in druge načelnike vojaških in civilnih oblasti in uradov.

— Jurist Fon — katoliški - narodni akademik, za mrtvega uradno proglašen — se je oglašil. Pred časom smo objavili po uradnem seznamu izgub posneto žalosno vest, da je padel na severnem bojišču katoliški akademik, član Dneva, jurist Jožef Fon iz Srpenice na Goriskem. Ta vest je zapustila globoke sledove žalosti ne samo pri njegovih domačih, ampak pri vseh, ki so ga poznali, v celi naši organizaciji. Sedaj pa se je po dolgem času sam pismeno iz Rusije oglašil. Bil je ranjen v nogo in je prišel tako v rusko ujetništvo. Predstavljamo si lahko, kako veliko je veselje vseh, ki so ga poznali, ki so stali z njim v istih vrstah, da še živi. In človeku ob tej priliki vstaja žarek novega upanja. Bog ve, morda se bodo tudi drugi, že davno objokovani, zopet pojavili, živi in zdravi v naših vrstah.

— Razžaljenja Velikaštva je bil obtožen jurist Fran Majcen v Gorici, steno-graf pri odvetniku dr. Podgorniku. Pri neki hišni preiskavi je dobila policija pisno jurista Majcena, v katerem je bil stavek, ki je služil za obtožbo radi razžaljenja Velikaštva. Pri prvi razpravi je bil Majcen oproščen, podana je bila ničnostna pritožba in v ponedeljek se je vršila druga razprava, pri kateri je bil Majcen zopet oproščen. Podana pa je zopet ničnostna pritožba. Majcen se nahaja v zaporu že tri mesece in pol.

— O smrti nadporočnika 97. pešpolka Ežona Gabrijelečiča se še piše: Nadporočnik Gabrijelečič je padel, ko so Rusi vehementno naskakovali avstrijske okope, kjer je bil on poveljnik. Le njegovi eneržiji se je bilo zahvaliti, da Rusi niso prodrli v naše okope in da so naši celo ujeli tri ruske častnike in 200 mož. Gabrijelečič je bil v srce zadel in takoj mrtev. Zraven njega je padel njegov poročnik Mocher, zadel v glavo. Gabrijelečič je veljal kot najbolj hraber častnik 97. pešpolka. Ko je bil prvič ranjen v roko, se je povrnil po dveh tednih v fronto. V karakteristiko njegove hrabrosti naj služi, kar se je poročalo o njem službeno na višje mesto, ko je padel. Poročalo se je, da je padel najhrabrejši častnik polka, katerega eneržiji se je zahvaliti, da Rusi niso zavzeli naših okopov, da so naši ujeli 200 Rusov ter da ostane dan 9. februarja časten dan v zgodovini našega polka.

— Na Livku ob italijanski meji je umrla gospa Kristina Matelič, soproga Iv. Mateliča, posestnika, trgovca in gostilničarja.

— O pokojnem zdravniku dr. Janko Sernecu, nam piše g. prof. Bezenšek: So-

fija, 15. januarja. Po želji sorodnikov g. med. dr. Janka Serneca sem se obrnil do uprave vojne bolnice v Čacku (Srbiji) za natančne informacije o njegovi usodi, in prejel se danes sledeč odgovor, kateri bo zanimal tudi širše kroge njegovih prijateljev in znancev, posebno na Slov. štajerskem. Zato ga doslovno priobčujem (v prevodu iz srbskega): »Spoštovani gosp. profesor! Vaš mnogospoštovani rojak g. dr. Janko Sernec je umrl dne 6. januarja 1915 (24. dec. 1914 po starem stilu) in je pokopan na Čačanskem pokopališču. Vaš mnogospoštovani gospod rojak je umrl na tifusu. Mnogospoštovani doktor je prišel v slabotnem stanju in tako je lahko podlegel težki bolezni. Čačak, 2. februarja 1915. — Uprava Čačanske rezervne vojne bolnice.« Naj v miru počiva, izpolnivši svojo dolžnost! — Prof. A. Bezenšek. — To poročilo čitamo tudi v mariborski »Straži«. Torej je ista pošta prišla v Maribor iz Sofije hitreje kot v Ljubljano. Res čudno! Nam je bilo pismo šele danes dostavljeno!

— Nadzornik srednjih šol v Dalmaciji g. Mihael Zavadlaj je prišel v Split v službenih opravkih.

— Umrl je v Spodnji šiški čevljarški mojster in posestnik Ivan Mrak.

— Padel je na severnem bojišču c. in kr. rezervni poročnik in carinski uradnik g. Milan Blažon, sin g. višjega revidenta juž. železnice v pok. Franca Blažona in zet g. nadučitelja v pok. Čopija.

— Velike povodnji na Hrvatskem. Vsled silno narasle vode rek Kolpe in Korane, ki sta prestopili bregove, je več ulic mesta Karlovca pod vodo, kakor tudi v sosednjih občinah. Ljudje se morajo voziti s čolni in se je bati, da se več hiš ne podre. V Rečici se je zgodila nesreča. V dveh čolnih so se štirje kmetje vračali domov. Silen veter, ki je vlek, je preobrnil dva čolna. Trije so utonili, samo eden se je z največjo težavo rešil. Tudi v okolici Siska je vse pod vodo in tudi v samem Sisku je več ulic poplavljenih. V Petrinji je povodenj, ulice so pod vodo, tako da so se morali kmetje pripeljati v čolnih na semenj. Pri tem se je prevrnil neki čoln in sta dva kmeta utonila.

— Vlom in tatvina. 15. februarja ponoči vlomil je Matija Slivnik, tovarniški delavec na Jesenicah, pri Žumerču v Mevkšu. Uzmovč je odnesel 67 klobas in več komadov suhega mesa v vrednosti približno 80 kron. Orožništvo mu je bilo kmalu za petami. Dolgoprstež je že pod ključem v svarilo vsem tatovičem, in se bo zagovarjal radi hudočinstva vloma in tatvine.

— Smrt slovenskega praporščaka v Pragi. V Pragi je umrl praporščak 88. pešpolka, tehnik Janko Tomec. Okreval je od ran, dobljenih na severnem bojišču; po nesreči ga je pa nato obstrelil eden njegovih tovarišev s samokresom tako hudo, da je Tomec vsled tega umrl.

— Iz Gorij, dne 21. t. m. Naša občina poslala je na bojno polje takoj začetkom mobilizacije okrog 200 mož in mladeničev. Bil je pretresljiv prizor videti te junake, katerih je bilo prideljeno eni sami markskompaniji nad 50. Hrabro so se borili naši Gorjanci v vseh bitkah na jugu in severu. Mnogo izmed njih pa je ujetih na Ruskem, in ti so: Ivan Zalokar iz Podholma, Franc Ambrožič iz Zasipa, Matevž Jakopič, Martin Repe, Boris Černe, Gregor Stare, Janez Bizjak iz Sp. Gorij; Vinko Poklukar iz Gorij, Andrej Zima iz Grabča, Josip Zima, Alojz Rekar, Franc Lipovec in Janez Sedaj iz Radovine, Jakob Pazlar, Janez Simnic, Janez Lipovec in Jožef Cundrč iz Poljšice, Andrej Cundrč iz Mevkša, Franc Pikon iz Dobrave pa se je rešil iz potopljenega ladje »Zenta« ter se nahaja kot ujetnik v Danilovem gradu v Črnigori. Isti je v smrtni nevarnosti med bučanjem francoskih krogel preplaval 10 km v petih urah ter se tako rešil na črnogorsko obrežje. Kakor piše, so mu Črnogorci dali obleko in jedila. Padli za domovino pa so iz naše občine v boju proti Rusom: Lovro Pristov iz Višehnice, vzgleden gospodar, občinski odbornik in trobentač pri požarni brambli. Zakopan je v mestu Uhely na Ogrskem, kjer je umrl v bolnišnici. Žrtev je bil ruske šrapnele, nadalje Jakob Šoberl, posestnik in dimnikarski mojster iz Poljšice, Matevž Srna, vrl mladenič iz Zabreznega. Doma se je odlikoval po svojem miroljubnem značaju ter z veseljem sodeloval pri Bralnem društvu. Rad je prevzel vsakovrstne vloge pri igrah. Lovro Čop, posestnik iz Podholma, ubit je bil prvi dan pri trenu. Doma je bil čistan od vseh občanov zaradi svoje pridnosti. Matevž Zupan iz Zasipa, Pem Janez iz Mevkša, Simon Tonec iz Spodnjih Gorij; po zanesljivih virih tudi Jože Kermelj iz Gorij.

— Dobava vina za armado. Splitskemu »Jedinstvu« poročajo z Dunaja, da se je dobava vina za armado oddala dunajski tvrdki Schlumberger. Cena se je določila s 100 K za vsak hektoliter z 10 stop. alko-

hola. Pogodba se glasi na 45.000 hl. V pogodbi je tudi določba, da se mora vino nabavljati tudi iz Dalmacije in Primorja.

— Iz seznamov izgub št. 129. Praporščak Dekleva Edvard, 97. pp., ranjen; praporščak Fehrenbach Oswald, 97. pp., ranjen; dr. Fortuna Silvij, asist. zdravnik, 97. pp., ujet; praporščak Holecsek Anton, 97. pp., ranjen; kadet Jirka Ivan, 97. pp., mrtev (dec. 1914); poročnik Kühnel Ivan, 97. pp., ujet; praporščak Löschnigg Friderik, 70. pp., 8. stot., mrtev (28. nov. 1914); praporščak Malarič Roman, 97. pp., ponovno ranjen; nadporočnik Opitz Hugo, 97. pp., ponovno ranjen; kadet Teschko Ant., 97. pp., mrtev (dec. 1914); praporščak Vrečar Ivan, 97. pp., ranjen.

— Bukovinski begunci naj se še ne vračajo nazaj. C. kr. korespondenčni urad izvaja: Ker v tistih bukovinskih pokrajinah, ki jih je bil zasedel sovražnik, primanjkuje živil, se še ne more svetovati, naj bi se begunci, kakor žele, vračali domov. Prepovedano je do preklica izdajati vožnje proste listke in priporočila za proste vožnje za vrtnice v Bukovino. Svine se tudi tisti begunci, ki razpolagajo z živilom, da naj se zdaj še ne prenašajo s povratkom v Bukovino, da se izognejo morebitnih neprijetnih posledic.

— Ušiva pošiljatev. — Povodenj. Iz škocijana pri Mokronogu se nam poroča: Pretekli teden poslal je neki črnovojnik od srbske meje domov svoji ženi skrbno zavito zavitek. Ko ga žena odvijala, zagleda v njem lep srbski kožuh, ves pisan in prešit. Toda ko ga natančneje ogleduje, spozna, da je tudi živ. Bil je poln uši, najrazličnejših vrst. Kaj ne, lep predpustni dar! Pa tudi drugi so že svojcem podobne predmete z bojnega polja domov poslali, četudi ne tako živih. Na vsak način pa to ni prav. V to poklicane oblasti bi morale skrbeti, da se kaj takega več ne zgodi. Ne samo da so take pošiljatev nevarne zaradi uši, ampak nevarne so tudi zaradi bolezni, ki se na ta način prenašajo. — Zadnje soboto proti jutru je potok Radulj, ki teče skozi Škocijan, zajel topeči se sneg. Vsled snežnice, ki se je od vseh strani stekala v potok, in vsled dežja, ki je celo noč močno padal, je Radulja močno narasla. Izstopila je in preplavila nižje ležeči del vasi. Voda je udrila v hiše, hleve, kleti itd. Ljudje so morali iz gorkih postelj v ledeno vodo, da so rešili živino iz hlevov. Po kletih je bil več posestnikom uničen krompir in kiseline. Utonil je tudi en prešič. Nekemu trgovcu je voda odnesla sod špirta in par sodov petroleja.

— Iz ruskega ujetništva se je oglašil France Rebol, posestnik v Hrašah pri Smledniku. Od meseca avgusta ni bilo od njega nobenega glasu. V uradnem izkazu je bil že proglašen za mrtvega. Sedaj je pisal iz mesta Bišik, gubernija Tomsk, Sibirija v Aziji.

— Nov suplent na c. kr. slov. drž. gimnaziji v Gorici. S pričetkom II. tečaja je prišel kot namestni učitelj na slov. gimnazijo v Gorico dr. Andrej Budal, naš rojak iz St. Andreža.

— Nakup vina za vojaštvo. Deželna vinarska zadruga bi rada ponudila vojnemu oskrbništvu kranjska vina v nakup. Ker pa zahteva vojno oskrbništvu le črna vina, ki so stara, bogata črsovine in imajo 10 odstotkov alkohola, opozarja vinarska zadruga vse tiste naše vinogradnike, ki bi imeli kaj take črnovine, da se obrnejo zaradi prodaje na deželno vinarsko zadrugo v Ljubljani, ki daje zaradi nakupa oziroma posredovanja kupčije potrebna pojasnila.

— Velika nesreča v Vremskem Britolu. Tu je pri delu tudi nekaj oseb iz tukajnje okolice, ter 120 Bošnjakov. Dne 16. februarja se je dogodila grozna nesreča. Pri jako narasli reki sta delala v čolnu Janko Vatovec iz Zgor. Vrem in en Bošnjak, mohamedanec. Poslednji je izgubil ravnotežje ter zgrabil Vatovca čez prsi in roke, ter sta oba tebebnila v vodo. Uboji Vatovec je bil dober plavač, a ni se mogel ganiiti, ker mu je oni roke trdno držal, tako da sta oba utonila. Trupli se niso našli. Pred letom je ravno na tako tragičen način našel smrt brat Vatovca, namreč pri premeševanju »Adrijas«. Dva brata ima v vojni (eden je ujetnik v Srbiji). Oče in mati sta stara okrog 70 let.

— Oklic na Goričane za slepega vojaka. Marija grofica Pace je izdala naslednji oklic: Smeščani! V teh žalostnih časih, ko zre solnce toliko nesreč, vidimo krog sebe prizore trpljenja in bojazni: krepke mladeniče, ki so prišli ob roke ali noge, čvrste ljudi v cvetu življenja, pohabljeni in pokvarjeni, mlade obraze za vedno spadele. — Neprimerljiva je pa nesreča onega, ki je izgubil vid. Uboge oči, obsojene na vedno temo, na vedno noč! Ne-prenesljiva bodo tugevali ti nesrečniki med nesrečniki. Za onega teh nesrečnikov se obračamo do vas, ki se je sicer vrnil z bojišča, ki pa ne ugleda več svojih dragih... ker je slep. Ničče mu ne more vrniti luči oči, a vsi smo mu pripravljene priskrbeti grizljive kruha do konca njegovih dni. Da, pripravljene smo darovati obilo za nesrečnega Filipa Marikida, delavca

iz Podgore, ko ga pridejo k nam nabirat. — Že predno je odšel na bojišče je v potu svojega obraza le s težavo preživljal svojo družino, ženo in hčerko. Sedaj pa preti vsem trem največja beda. A to se ne sme zgoditi. Upamo, da bo svota 4000 K zado-stovala da kupimo bednemu slepcu do-smrtno rento, ki naj mu donaja letno 360 kron. — Prepričani smo, da nabereimo to svoto med radodarnimi Goričani. Vsi smo pripravljeni, da mu pomoremo v vsakem oziru in nam, ki imamo še zdrave oči, bo v veliko zadoščenje skromna žrtve, ki jo napravimo v korist nesrečniku, ki je brez vida, največjega blaga na svetu.

— Pretep v Tupaličah. Fanta Ivan Naglič in Jožef Dovič sta se sprla na cesti radi neke malenkosti. Naglič je potegnil nož, a Dovič je odbil sunek z levico, a ker je Naglič potegnil nož nazaj, je prerezal Naglič Doviču dlan in ga ranil še z nožem na stegnu.

— Na opelčinah je umrl v Orehovi na Vipavskem 15 mesecev stari Jožef Jeleršič. Sedel je na klopi poleg ognjišča in je po nesreči padel na ognjišče, kjer se je tako obžgal, da je čez dva dni umrl.

— Umrl je v Gorici lekarnar Peter Liberi. Lekarno je imel na Korsu Frana Josipa.

— Pokopani neznane. V Trstu so potegnili iz morja neko neznano žensko. Preden so jo pokopali, so jo fotografirali.

— Koze. Korespondenčni urad poroča: Od 14. do 20. t. m. so obbolele na kozah 104 osebe. Odkar je izbruhnila vojka, je obbolelo na Dunaju na kozah 819 oseb. Izven Dunaja so obbolele od 14. do 20. februarja 103 osebe.

— Slovensko veleposelstvo na prodaj. Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 26. februarja 1915, ob 3. uri popoldne se bo pri c. kr. okr. sodnji v St. Lenartu v Slov. goricah na javni dražbi prodala zapuščina umrlega Franceta Ploja, ki vsebuje sledeče nepremičnine in premičnine: I. posestvo vl. št. 24 kat. obč. Zg. Porčič, obstoječe iz hiše št. 59, preše, hiše št. 63, gospodar-skega poslopja, vinograda, travnika, njive, pašnika, gozda. Posestvo meri 14.485 m² in njegova vzklicna cena je 5000 K. — II. Posestvo vl. št. 32 kat. obč. Zg. Porčič, obstoječe iz hiše št. 94, velikega gospo-darskega poslopja, drvarnice, poslopja št. 93, sušilnice, mlina s stopami, zgornje-ga mlina, ležečih zemljišč, travnikov, paš-nikov, gozdov in vrtov. Posestvo meri 276.879 m² in njegova vzklicna cena je 45.000 K. — III. Posestvo vl. št. 67 kat. obč. Zg. Žerjavci. Posestvo meri 2.388 m² in njegova vzklicna cena je 1500 K. — IV. Posestvo vl. št. 74 kat. obč. Sp. Žer-javci. Posestvo meri 3831 m² in njegova izklicna cena je 1500 K. — V. Potrebščine na domačiji. Njihova izklicna cena je 2446 K. — VI. Premičnine. Njihova izklicna cena je 793 K. Posestvo, nekdanja last-nina umrlega Franceta Ploja, ima vse vrline dobrega kmetijskega veleposelstva in se odlikuje tudi po idilično lepi legi, ker leži posestvo vrh tega tudi v narodno ogrože-nem kraju, zato vabimo katoliško in na-rodno misleče kupce iz cele Slovenije, da bi porabili lepo priliko in tako zabranili, da ne pride lep kos slovenske zemlje v nasprotnikove roke.

— Komisija nemških mest za nakupo-vanje prešičev. Vsled odredbe nemškega zveznega sveta z dne 23. januarja letos, s katero se je mestom, ki imajo nad 5000 prebivalcev, naložilo, da se preskrbe z za-dostnimi zalozami prekajenega mesa, so zednji čas tudi na Nemškem cene prašičem zelo poskočile. Osrednja nakupovalna družba je zato v sporazumu z mesti usta-novila posebno komisijo, ki bo določila pri-merno ceno za prešiče ter bo potem po tej ceni nakupovala prešiče za mesta. Na ta način nameravajo preprečiti nadaljnjo neopravičeno podraževanje prešičev.

— Povišanje cen piva. Kartel pivovarjev izvaja po listih, da namerava povišati cene piva 4 do 6 K pri hektolitru, ker ne smejo več izdelavati slada iz ječ-mena.

Svinjski mehur — izborna sredstvo zoper mokroto in mraz. Vojak iz sloven-jške okolice piše iz gališkega bojišča svojim domačim: Pošljite mi svinjskih me-hurjev, kajti le z istimi si obvarujem noge pred mrazom in mokroto. Papirnatu nog-avice so za nič. Denarja ne rabim.

— Kaznovan prodajalec premoga. Na Dunaju je bil v 3. okraju obsojen na teden dni zapora in izgubo obrtne pravice trgo-vec s premogom Franc Hafner, ki ni hotel prodati neki kuharici premoga, češ, da daje premog samo svojim stalnim odjemal-cem. Sodnik je izrekel svojo sodbo na pod-lagi naziranja zastopnika državnega pravd-ništva, ki je predlagal uporabo § 484. z utemeljitvijo, da ravno postopanje neka-terih trgovcev povzroča težkoče pri do-bavi živil, vsled česar se vzbuja med pre-bivalstvom vznemirjenje.

— Moka za evropsko deco. Splitski notar Josip Maroli je poslal ameriškemu poslaniku na Dunaju pismo, v katerem se z ozirom na že o Božiču izkazano veliko-dušnost obrača na ameriško javnost s po-zivom, da za Velikonoč pošlje evropskim

otrokom bele moke; kajti nežni in bolehní otroci ne morejo uživati sedanjega črnega vojnega kruha. Notar meni, da kakršne-koli so tudi ovire in nevarnosti na morju, ladje, ki bi peljale ta sveti tovor, ne bi se nihče dotaknil.

Rodoljubna oporoka češkega čast-nika. »Ostravsky Dnevnik« poroča: Re-zervni poročnik v Moravski Ostravi Josip Hajny je pred svojo smrtjo na bojišču pi-sal svojemu očetu pismo, v katerem ga prosi, da bi njegovo skromno doto daro-val »Matici Šolski«. Oče, priprost kmet, je izpolnil zadnjo sinovo željo in poslal te dni »Matici« 1000 K kot »dar rezervnega poročnika Hajnyja«.

Kleinmayr, Italijanščina za Slo-vence. Slovnica in razgovori za samo-uke. Druga predelana izdaja 1 K 20 h. To je porabna knjižica za priučenje italijanskega jezika, prirejena za začet-nike.

Dr. Valjavec, Laško-slovenski slo-var. Nad 40.000 besed z bogato frazeo-logijo in kratkim imenikom krstnih in zemljepisnih imen. Vez. 4 K 50 h. Slo-var, ki je izredno popoln in temeljit, bo služil dobro ne le zasebnikom, temveč tudi šolam in ljubiteljem laškega slov-stva. Slovar je jezikovno in tehnično na višku. Kljub svoji obširnosti ima pa prav priročno žepno obliko.

Iskravec, Slovensko - Italijanski slovar. Vez. 3 K. Slovar obsega 543 stra-ni, bogat beseden zaklad in ima prav priročno žepno obliko, tako da je pri-meren za sporedno porabo z dr. Valjav-čevim laško - slovenskim delom.

Vse tri knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja in tolažbe ob smrti mojega predobrega očeta

Martina Pečarič,
posestnika v Draščih pri Metliki

se v emiskreno zahvaljujem. Pred vsem se zahvaljujem prečastiti duhovščini metliški in velečastitemu gospodu ka-pelanu na Vivodini za spremstvo k za-injemmu počitku. Naj sprejmejo mojo zahvalo tudi vsi oni, ki so v dolgotrajni in mučni bolezni s svojim častni to-lažili bolnika. Se posebno zahvalo sem dolzan velečastitemu gospodu Petru Natlačen, kaplanu v Metliki, za versto tolažbo v bolezni in za trud, ki ga je imel z rajnim z različnimi častimi za devami. Dobri Bog vsem skupaj stotero poplačaj!

Draščih pri Metliki, dne 22. februarja 1915.

Martin Pečarič,
župnik v Podkraju.

338

Natakarica

zmožna slovenskega, nemškega in italijan-skega jezika išče službo v kakem hotelu ali boljši restavraciji. Naslov pove uprava »Slovenca« pod »št. 391«.

2 kontorista ali 2 kontoristinj

zmožna slovensčine in nemščine sprejme takoj Edmund Koizbek v Kranju.

Ugodna prilika!

Eleganten, nov hotel

z obširnim zemljiščem na najbolj prometnem kraju letovišča Bled se proda za 33.000 K dne 26. februarja t. l. potom javne dražbe ob 10. uri dopoldne na c. kr. sodnji v Radovljici.

Zunanja naročila z obratno pošto.

Zaradi hitre izvršitve preoblikanja, se cenjene dame tu in na deželi vladno prosijo za pošiljatev slannikov ter osnaženje nojevih peres.

Modni salon
Stuchly-Maschke
Dvorni trg št. 1.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča
Židovska ulica št. 3.

Zalni klobuki v največji izbiri.

Cene brez konkurence.

Naročajte „Slovenca“.

Sprejme se
trgovski pomočnik ali prodajalka
za trgovino z mešan-im blagom. Spretni manufakturiisti imajo prednost. Ponudbe z natančno navedbo dose-danjega službovanja v nomščini na upravo lista pod: »Spreten manufakturiist št. 375.

Pol ure od Zagreba, ob glavni cesti, se iz proste roke proda

hiša, 2 hleva, skedenj, 4 svi-njaki, vinograd, sadni vrt in vrt za zelenjavo. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 385.

Novo izšlo! Novo izšlo!
Sloviti 389

Favorit-modni album
za pomlad in poletje 1915 in
Favorit mladinski album
in album za perilo

kakor tudi vsi novi kroji so v zalogi pri tvrdki

M. Ranth
Ljubljana, Marijin trg.

Glavno zastopstvo za Favorit za Kranjsko.
Favorit modni album, cena 95 vin., po pošti K 1 05; Favorit mladinski (perilo) album, cena 95 vin., po pošti K 1 05.

Hotelirji! Gostilničarji!

Ne odlašajte dolgo, temveč preskrbite se takoj s papirnimi prtiči, katerih naj-boljšo, res higijenično, čisto belo kvaliteto ima v bogati zalogi in po neverjetno nizkih cenah.

Iv. Bonač, Ljubljana.
Nasproti glavne pošte.

Na željo prtiče tudi tiskam v poljub-ni barvi in okusni izpeljavi.